

Tukuma novada Izglītības ekosistēmas attīstības stratēģija 2025. – 2029. gadam

STRATĒĢISKĀ UN RĪCĪBU DAĻA

TUKUMS, 2025

APSTIPRINĀTA

ar Tukuma novada domes

_____ lēmumu (prot. Nr. _____)

Tukuma novada izglītības ekosistēmas attīstības stratēģija 2025. – 2029. gadam

STRATĒGISKĀ UN RĪCĪBU DAĻA

Saturs

SAĪSINĀJUMU SARAKSTS.....	4
IEVADS.....	6
1 IZGLĪTĪBAS JOMA, TĀS VAJADZĪBAS UN IZAICINĀJUMI	7
1.1 GALVENIE FAKTI UN TENDENCES	7
1.2 IZGLĪTĪBAS NOZARES IZAICINĀJUMI UN VAJADZĪBAS	17
2 IZGLĪTĪBAS EKOSISTĒMAS ELEMENTI	19
3 IZGLĪTĪBAS NOZARES VIRSMĒRĶIS, VĪZIJA, PRIORITĀTES UN STRATĒGISKIE MĒRĶI	22
4 RĪCĪBAS PLĀNS	26
5 IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU TĪKLA ATTĪSTĪBAS MODEĻI	44
6 IZGLĪTĪBAS EKOSISTĒMAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS ĪSTENOŠANAS, UZRAUDZĪBAS UN AKTUALIZĀCIJAS KĀRTĪBA	51
7 KOPSAVILKUMS.....	55
PIELIKUMI	57
1. PIELIKUMS. POLITIKAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTU ANALĪZE	57

Saīsinājumu saraksts

ANO-IAP-2030	ANO asamblejas rezolūcija “Mūsu pasaules pārveidošana: ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam.”
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
DTP-2027	Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021. – 2027. gadam
EIT-2025	Eiropas Komisija paziņojums “Par Eiropas izglītības telpas izveidi līdz 2025. gadam”
EIT-2030	Eiropas Savienības Padomes “Rezolūcija par stratēģisku satvaru Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā ceļā uz Eiropas izglītības telpu un turpmāk (2021. – 2030. gadam)”
EK-DIRP-2027	Komisijas paziņojums Digitālās izglītības rīcības plāns 2021. – 2027. gadam “Izglītības un apmācības pārveide digitālajam laikmetam”
ES	Eiropas Savienība
ESF+	Eiropas Sociālais fonds Plus
ES-KPP-2027	Eiropas Savienības kohēzijas politikas programma 2021. – 2027. gadam
ET2020	Stratēģiskais ietvars Eiropas sadarbībai izglītībā “Izglītība un apmācība 2020”
IAP-2027	Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021. – 2027.
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
JPP-2027	Jaunatnes politikas pamatnostādnes 2021. – 2027.
KPR-AP-2027	Kurzemes plānošanas reģiona Attīstības programma 2021. – 2027. gadam
KPR-IAS-2030	Kurzemes plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2015. – 2030. gadam
Latvija 2030	Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030. gadam
LIM-CPV	Konceptuālais dokuments “Latvijas izaugsmes modelis: cilvēks pirmajā vietā” nosaka uz cilvēku centrētu Latvijas izaugsmes modeli.
m.g.	Mācību gads
NAP2027	Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. – 2027. gadam
NIP-2027	Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnes 2021. – 2027. gadam
PMP	Priekšlaicīga mācību pārtraukšana
RAP-2027	Reģionālās attīstības pamatnostādnes 2021. – 2027.
RV	Rīcības virziens

SAM	Specifiskais atbalsta mērķis
SM	Stratēģiskais mērķis
STEM	Zinātne, tehnoloģijas, inženierzinātnes un matemātika (no angļu valodas – Science, Technology, Engineering and Mathematics)
Stratēģija	Tukuma novada Izglītības ekosistēmas attīstības stratēģija 2025. – 2029. gadam
SVID	Stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze
TN-AP-2028	Tukuma novada attīstības programma 2022. – 2028. gadam
TN-IAS-2042	Tukuma novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022. – 2042. gadam
TN-JPAS-2027	Tukuma novada jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2024. – 2027. gadam
TNP-PMP-PSIP-2028	Tukuma novada pašvaldības Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns 2024. – 2028. gadam
VIAA	Valsts izglītības attīstības aģentūra

Ievads

Tukuma novada Izglītības ekosistēmas attīstības stratēģija 2025.–2029. gadam (turpmāk – Stratēģija) ir vidēja termiņa nozares attīstības plānošanas dokuments, kas raksturo esošo situāciju izglītības jomā novadā, t.sk. tās stiprās un vājās puses, un nosaka izglītības nozares attīstības mērķus, uzdevumus un rīcības piecu gadu periodā.

Stratēģija ir izstrādāta, ievērojot saskaņotības un pēctecības principu, ņemot vērā normatīvos aktus un augstāk stāvošus attīstības plānošanas dokumentus, t.sk. dokumentus “Tukuma novada Attīstības programma 2022. – 2028. gadam”, “Tukuma novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022. – 2042. gadam”, “Tukuma novada jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2024. – 2027. gadam” un “Tukuma novada pašvaldības Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns 2024. – 2028. gadam”.

Stratēģiju veido divas atsevišķas daļas:

1. **Esošās situācijas izvērtējums**, kas ietver demogrāfijas analīzi Tukuma novadā, izglītojamo skaita izmaiņas un nākotnes prognozi izglītojamo skaita izmaiņām, izglītības pakalpojuma raksturojumu un kvalitātes izvērtējumu, izglītības kvalitātes rādītāju analīzi, pedagogiskā un atbalsta personāla nodrošinājuma analīzi, sadarbības raksturojumu un metodiskā darba nodrošinājumu novadā, infrastruktūras analīzi, izglītības iestāžu tīkla izvērtējumu un kaimiņu pašvaldības izglītības pakalpojuma piedāvājuma raksturojumu, SVID analīzi.
2. **Stratēģiskā un rīcību daļa**, kas ietver nozares vīziju, virsmērķi, stratēģiskos mērķus un prioritātes, nepieciešamās rīcības izglītības stratēģijas īstenošanai, t.sk. rīcības virzienus, pasākumus un iznākuma rādītājus, finansējuma avotus un atbildīgās institūcijas. Tāpat Stratēģiskajā un rīcību daļā ir raksturota Stratēģijas sasaiste ar ES, nacionāla līmeņa un Tukuma novada pašvaldības attīstības plānošanas dokumentiem, raksturoti izglītības iestāžu tīkla attīstības iespējamie modeļi, kā arī Stratēģijas īstenošanas, uzraudzības un aktualizācijas kārtība, ietverot rezultatīvos rādītājus.

Šī ir dokumenta **Stratēģiskā un rīcību daļa**, kas ir izstrādāts laika periodā no 2024. gada 21. februāra līdz 2025. gada 21. aprīlim.

1 Izglītības joma, tās vajadzības un izaicinājumi

1.1 Galvenie fakti un tendences

Iedzīvotāju un bērnu skaits. 2024. gada sākumā iedzīvotāju skaits Tukuma novadā bija 43 641, kas veido 2,3 % no visiem Latvijas iedzīvotājiem un 18,9 % no visiem Kurzemes reģiona iedzīvotājiem. Tukuma novadā pēdējo desmit gadu laikā (2014. – 2024. gads) ir novērojams iedzīvotāju skaita samazinājums par 9,4 %. Tas ir straujāks nekā Latvijā kopumā (–6,5 %), taču mazāks nekā Kurzemes reģionā (–12,0 %). Iedzīvotāju skaita samazinājums novērojams ne tikai novada pilsētās (Tukumā un Kandavā), bet arī lielākajā daļā pagastu. Lielākais samazinājums vērojams Vānes pagastā (–27,4 %), Zemītes pagastā (–26,8 %) un Zantes pagastā (–21,8 %). Savukārt iedzīvotāju skaita pieaugums desmit gadu periodā ir bijis Engures pagastā (+6,3 %).¹

Iedzīvotāju skaita kritums ir cieši saistīts ar bērnu skaita samazināšanos, īpaši vecuma grupā 0 – 6 gadi, kas ir būtiski, domājot par izglītojamo skaita prognozi novadā. Pēdējos desmit gados bērnu skaits šajā vecuma grupā ir samazinājies par 11,1 %, kas ir straujāks nekā iedzīvotāju skaita kritums novadā, un vērtējami negatīvi. Visstraujākais bērnu skaita samazinājums ir vērojams Zantes pagastā (–42,2 %), Zemītes pagastā (–37,5 %) un Kandavā (–25,9 %). Savukārt straujākais pieaugums vērojams Sēmes pagastā (+25,7 %) un Degoles pagastā (+30,6 %).² Kopumā dzimstības tendence novadā pēdējos desmit gados rāda lejupejošu tendenci. Vienlaikus jānorāda, ka tā ir bijusi viļņveidīga. Ir atsevišķi gadi, kuros ir novērojams arī dzimstības pieaugums, kas attiecīgi rada efektu arī uz izglītojamo skaita dinamiku.

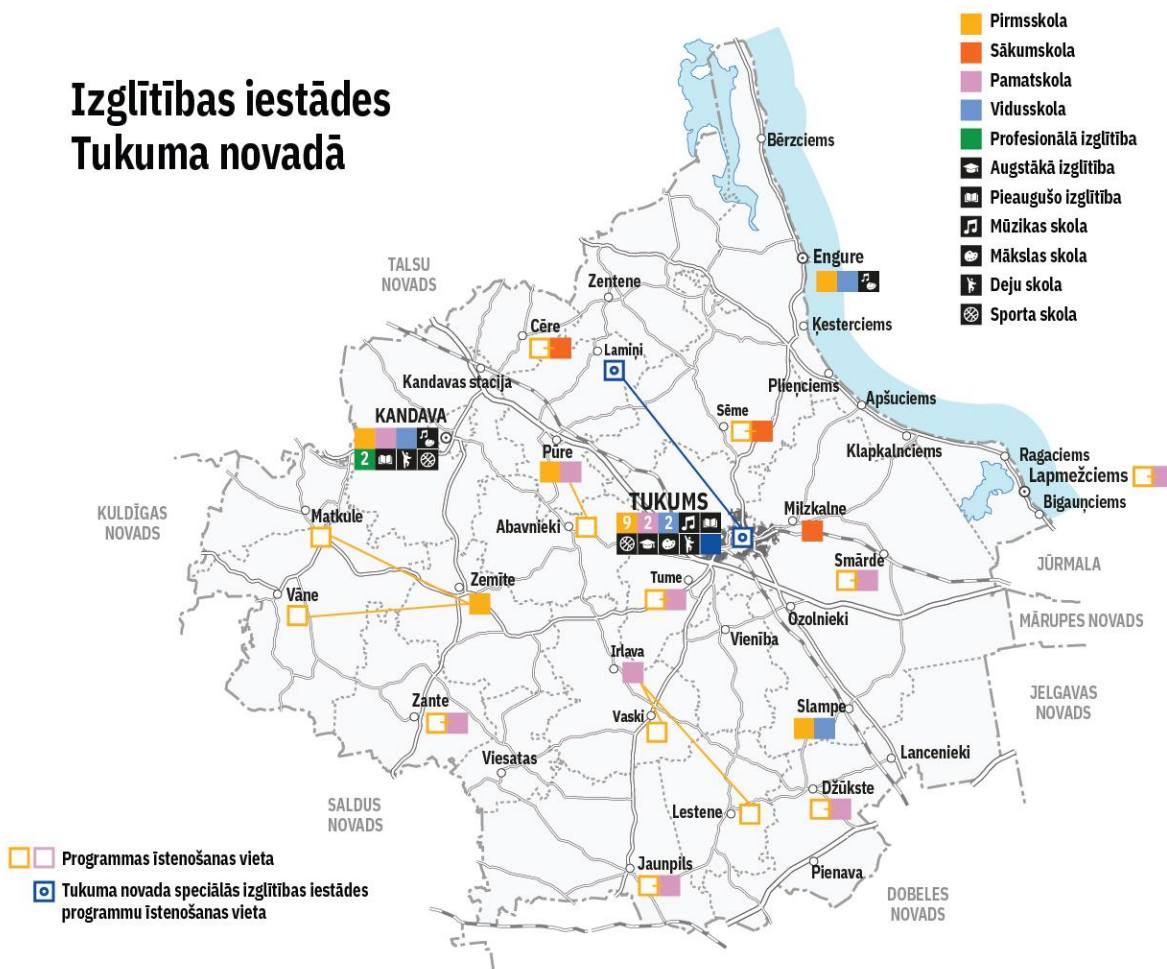
Izglītības pakalpojumu piedāvājums. Tukuma novadā ir pieejamas kvalitatīvas izglītības iespējas, sākot no pirmsskolas, vispārējās, profesionālās, profesionālās ievirzes un interešu izglītības līdz augstākajai izglītībai, kā arī tiek piedāvātas dažādas mūžizglītības iespējas. Uz 2024. gada 1. septembri novada izglītības iestāžu tīklu veido 44 izglītības iestādes, no kurām 38 ir pašvaldības izglītības iestādes un sešas privātas/valsts izglītības iestādes. Šo 44 izglītības iestāžu skaitā ir:

- ▶ 13 pirmsskolas izglītības iestādes (t.sk. divas privātās izglītības iestādes),
- ▶ trīs sākumskolas, no kurām divas īsteno pirmsskolas izglītības programmas,
- ▶ desmit pamatskolas, no kurām astoņas īsteno pirmsskolas izglītības programmas,
- ▶ viena speciālās izglītības iestāde (Tukuma novada pamatskola “Spārni”),
- ▶ piecas vidusskolas (t.sk. viena Valsts ģimnāzija),
- ▶ astoņas profesionālās ievirzes izglītības iestādes (t.sk. viena privātā izglītības iestāde),
- ▶ divas profesionālās izglītības iestādes (Kandavas lauksaimniecības tehnikums, Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālā vidusskola),

¹ CSP dati, iedzīvotāju skaits pēc tautības reģionos, pilsētās, novados, pagastos, apkaimēs un blīvi apdzīvotās teritorijās gada sākumā

² CSP dati, iedzīvotāji pēc dzimuma un vecuma grupām reģionos, pilsētās, novados, pagastos, apkaimēs un blīvi apdzīvotās teritorijās gada sākumā

- ## Attēls Nr. 1. Izglītības pakalpojumu piedāvājums Tukuma novadā

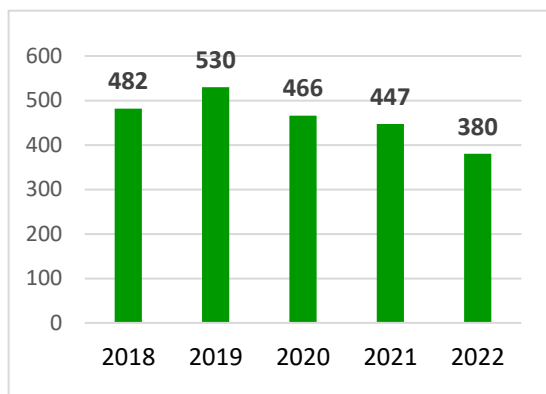

Izglītojamo skaits pirmsskolās un vispārējās izglītības iestādēs. Kopējais izglītojamo skaits Tukuma novadā (pašvaldības un privātās pirmsskolas, un vispārējās izglītības iestādēs) laika posmā no 2020./2021. m.g. 1. septembra līdz 2024./2025. m.g. 1. septembrim ir saglabājiem faktiski nemainīgs (pieaugums bijis par 0,1 %).

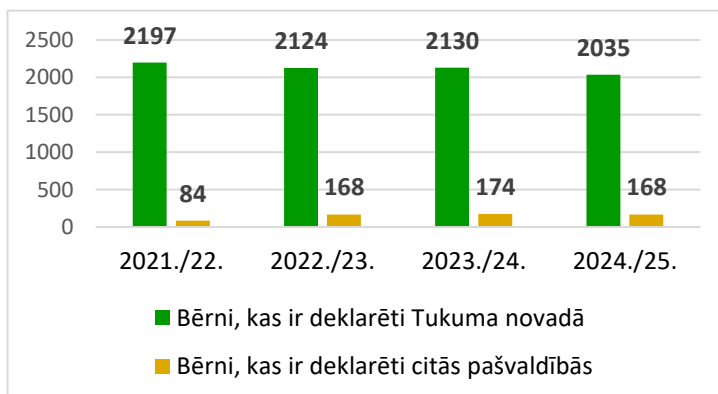
Izglītojamo skaits pirmsskolās pēdējo piecu mācību gadu laikā ir pieaudzis par 2,6 %. Ikgadējs pieaugums ir novērojams laika posmā no 2020./2021. m.g. līdz 2023./2024. m.g. Lai arī dzimušo bērnu skaits ir samazinājies (izņemot 2019. gadu;³ skatīt 2. attēlu), izglītojamo skaits varētu būt audzis dažādu faktoru dēļ. Pirmkārt, bērnu skaits no citām pašvaldībām Tukuma novada pirmsskolas izglītības iestādēs ik gadu ir audzis, pieaugot no 3% līdz 8% no kopējā pirmsskolu izglītojamo skaita (3. attēls).⁴ Papildus, iespējams, arvien vairāk vecāku ir izvēlējušies agrāk uzsākt sava bērna izglītošanu, kas ir nodrošinājis to, ka pirmsskolās bērnu skaits ir pieaudzis.

Savukārt, ja lūkojas uz 2024./2025. m.g. datiem, bērnu skaits novada pirmsskolās pret iepriekšējo mācību gadu ir strauji samazinājies, samazinoties pat zem 2021./2022. m.g. līmeņa, kas nozīmē, ka pēdējo četru gadu tendence (pretstatā piecu gadu tendencei) izglītojamo skaitā ir bijusi negatīva.

Attēls Nr. 2. Dzīvi dzimušo skaits Tukuma novadā (CSP)

Attēls Nr. 3. Bērnu skaits Tukuma novada pirmsskolas izglītības iestādēs (Izglītības pārvalde; dati par deklarēto/nedeklarēto bērnu skaitu pieejami sākot ar 2021./2022. m.g.)

Sākumskolu un pamatskolu posmā izglītojamo skaits piecu mācību gadu laikā ir samazinājies par 0,9 %, no tām 1. – 6. klasē tas ir pieaudzis par 4,6 %, bet 7. – 9. klasē samazinājies par 13 %. Vidējās izglītības posmā (10. – 12. klase) izglītojamo skaits pēdējā piecgadē ir samazinājies par 1,2 %.⁵

Citās pašvaldībās deklarēto izglītojamo skaits Tukuma novada pirmsskolas un vispārējās izglītības iestādēs laika posmā no 2021./2022. m.g. līdz 2024./2025. m.g. ir pieaudzis kopumā par 61,1 %. Straujāk šo izglītojamo skaits ir pieaudzis vispārējās izglītības iestādēs (par 64,7 %), un tas ir bijis nemainīgs pēdējo trīs gadu periodā. Pirmsskolas izglītības iestādēs šo bērnu skaits ir pieaudzis uz pusi

³ Jāņem vērā, ka vecāki bērnu uz izglītības iestādi izvēlas vest atšķirīgos bērna vecumos, piemēram, no pusotra gada vecuma, no 3 gadu vecuma, vai tikai no 5 – 6 gadu vecuma. Tādēļ dzimšanas gadiem ir tikai ilustratīva nozīme

⁴ CSP, Dzīvi dzimušo skaits pēc dzimšanas reģionos, valstspilsētās un novados. Izglītības pārvalde, Izglītojamo skaits pirmsskolas izglītības iestādēs

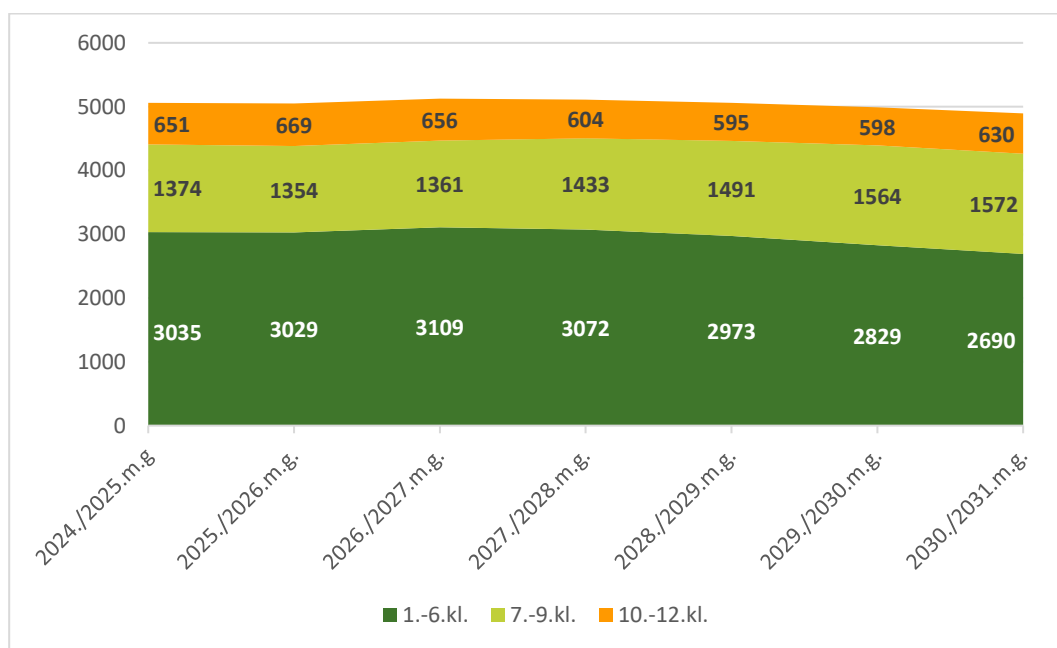
⁵ Tukuma novada Izglītības pārvaldes dati, IZM dati

jeb par 50 %. Lielākais bērnu skaits ir bijis tieši no kaimiņu pašvaldībām – Jūrmalas valstspilsētas, Talsu, Dobeles un Saldus novadiem, kā arī no Rīgas valstspilsētas.

Tukuma novadā deklarēto izglītojamo skaits, kuri mācās ārpus novada, pēdējo piecu mācību gadu laikā savukārt ir samazinājies par trešdaļu (32,2 %). Visbūtiskāk tas ir samazinājies pirmsskolas izglītībā – par 62,5 %, savukārt vispārējā izglītībā par 22,9 %. Skaitliski ievērojamākais novadā deklarēto izglītojamo skaits mācās Jūrmalas valstspilsētā un Dobeles novadā, kā arī Rīgā.

Ja tiks saglabāta un paaugstināta Tukuma novada izglītības pakalpojumu kvalitāte un pieklūstamība un līdzšinējo bērnu skaita dinamiku neietekmēs kādi citi būtiski faktori, paredzams, ka izglītojamo skaits nākamajos piecos gados novadā kopumā samazināsies tikai nedaudz – par 2 %, salīdzinot ar 2024. gada 1. septembri. Lai arī demogrāfiskās situācijas attīstības tendences neuzrāda, ka kopējais novada iedzīvotāju skaits pieaugtu, Tukuma novada pašvaldībai realizējot mērķtiecīgu atbalsta politiku jauno ģimeņu piesaistei, var prognozēt, ka iedzīvotāju skaits novada attīstības centros un ap tiem var saglabāties esošajā līmenī. Sākot ar 2025. gadu, sāks samazināties bērnu skaits vecumā līdz sešiem gadiem, kas ietekmēs izglītojamo skaitu vispārējās izglītības iestādēs sākot no 2032./2033.m.g. un turpmākajos gados pakāpeniski negatīvi ietekmēs arī citas vecuma grupas. Izglītojamo skaits 1. – 6. klašu grupā pieaugs līdz 2027. gadam, vēlāk samazināsies. Savukārt 7. – 9. klašu grupā pēc 2026. gada pakāpeniski katru gadu izglītojamo skaits pieaugs. Vidusskolas vecuma grupā bērnu skaits no 2026. gada vienmērīgi samazināsies (skatīt 4. attēlu).

Attēls Nr. 4. Izglītojamo skaita prognoze Tukuma novada vispārējās izglītības iestādēs

Speciālā izglītība. Tukuma novada pamatskola “Spārni” ir viena no lielākajām Kurzemes plānošanas reģiona speciālās izglītības iestādēm, kurā ir pieejama kvalitatīva izglītība, rehabilitācija, un kur ir

iespējama savu interešu, fizisko un garīgo spēju attīstīšana, lai nodrošinātu integrēšanos mūsdienu sabiedrībā. 2024./2025. m.g. mācās šajā izglītības iestādē mācās 175 izglītojamie. Speciālās izglītības programmas tiek īstenotas arī vairākās citās novada pirmsskolas un pamatskolas iestādēs. Tukuma novada pirmsskolās, 1. – 9. klasē un Tukuma novada pamatskolas “Spārni” izglītojamo īpatsvars speciālās izglītības programmās veido 7,1 % no visiem novada izglītojamajiem. Tas norāda uz to, ka novadā ir veikti nozīmīgi priekšdarbi, lai izveidotu pieejamāku un attīstītāku atbalsta sistēmu bērniem ar speciālām vajadzībām.⁶ Vienlaikus ir nepieciešams turpināt darbu pie šīs jomas attīstības.

Izglītojamo skaits profesionālās ievirzes un interešu izglītībā. Tukuma novadā ir kvalitatīvs interešu un profesionālās ievirzes izglītības piedāvājums un tradīcijas (īpaši kultūrizglītības, sporta un tehniskās jaunrades jomā). 2024./2025. m.g. profesionālās ievirzes programmās piedalījās 2148 izglītojamie (pieaugums par 12,1 % piecu gadu laikā), bet interešu izglītībā – 5051 izglītojamais (pieaugums par 27,2 %). Tas ir pozitīvs rādītājs, kas apliecina pieaugošu bērnu un jauniešu iesaisti ārpusskolas aktivitātēs, kā arī novada spēju nodrošināt daudzveidīgu un pieprasītu profesionālās ievirzes un interešu izglītības piedāvājumu.⁷

Izglītojamo skaits profesionālajā izglītībā⁸. Profesionālo izglītību novadā nodrošina trīs izglītības iestādes, no kurām divas ir valsts finansētas (Kandavas Lauksaimniecības tehnikums un Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālajā vidusskola) un viena ir speciālās izglītības iestāde Tukuma novada pamatskola “Spārni”.

Kandavas Lauksaimniecības tehnikumā 2024./2025. m.g. mācījās 800 izglītojamie, kas ir par 8 % vairāk nekā 2020./2021. m.g., nodrošinot kvalificētu darbinieku piedāvājumu Tukuma novadam būtiskajās nozarēs. Savukārt Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālajā vidusskolā, kas ir dibināta tikai 2021. gadā, 2024./2025. m.g. mācījās 118 izglītojamie. Pamatskola “Spārni”, kas savukārt nodrošina iespēju apgūt kādu no 1. līmeņa profesionālās izglītības programmām, pēdējo piecu gadu laikā devusi iespēju 57 jauniešiem ar speciālām vajadzībām apgūt profesionālās pamatizglītības programmas un nokārtot kvalifikācijas eksāmenus.⁹

Izglītojamo skaits augstākajā izglītībā. Augstāko izglītību novadā nodrošina viena izglītības iestāde – Latvijas Universitātes Tukuma filiāle. Studējošo skaitam tajā kopumā ir tendence samazināties. Pēdējo piecu gadu laikā samazinājums bijis par 32 %. Lielākais studējošo skaits filiālē bijis īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programmā “Pirmsskolas skolotājs”. No 2020./2021. m.g. līdz 2023/2024. m.g. gadam Latvijas Universitātes Tukuma filiāli kopumā ir absolvējuši 418 jaunie speciālisti.¹⁰

⁶ Tukuma novada Izglītības pārvaldes dati

⁷ Tukuma novada Izglītības pārvaldes dati

⁸ CSP

⁹ VIAA statistika. Pieejams: <https://www.viaa.gov.lv/lv/statistika-0>

¹⁰ Latvijas Universitātes dati

Cilvēkresursi. 2024./2025. mācību gadā Tukuma novada pašvaldības izglītības iestādēs strādāja 1165 pedagogi: 240 pirmsskolās, 709 vispārējās izglītības iestādēs, 134 profesionālās ievirzes jomā un 82 speciālajā skolā “Spārni”.

Vidēji uz vienu pedagogu ir desmit izglītojamie (pret 10,3 valstī), bet uz vienu pedagoģisko likmi – 14,2 izglītojamie, kas ir augstāk nekā valstī – 13,9 un vērtējams pozitīvi, norādot uz kopumā labi sakārtotu izglītības iestāžu tīklu. Tomēr dažās mazākajās izglītības iestādēs, piemēram, Cēres un Sēmes sākumskolās, kā arī Džūkstes un Irlavas pamatskolās rādītāji ir būtiski zemāki – mazāk par četriem izglītojamiem uz pedagogu.

Kopumā situācija cilvēkresursu ziņā novadā ir vidēja, jo novads spēj nodrošināt pedagogu pieejamību valsts vidējā līmenī. Tomēr atsevišķās mazās skolās var rasties ilgtermiņa izaicinājumi resursu izmantošanā un izglītības kvalitātes nodrošināšanā. Tāpat viena no aktuālākajām problēmām izglītības jomā ir pedagoģiskā personāla novecošanās, kas rada riskus izglītības iestāžu cilvēkresursu pēctecībai un ilgtspējai. Vidējais pedagogu vecums Latvijā ir 48 gadi, Tukuma novadā – 47,3 gadi.¹¹ Izteikti lielākā daļa pedagogu Tukuma novada pašvaldības izglītības iestādēs ir sievietes¹², kas 2024./2025. m.g. veido 88,3 % pedagoģiskā personāla.

Izglītības iestāžu atbalsta personālā ietilpst izglītības iestādes bibliotekārs, skolotājs logopēds, izglītības psihologs, speciālais pedagogs, sociālais pedagogs, pedagogs karjeras konsultants, pedagoga palīgs. Katrai izglītības iestādei ir pieejams vismaz viens atbalsta personāla veids, tomēr kopumā to joprojām trūkst. Grūtības rada slodžu sadrumstalotība, mazs darba apjoms un finansējuma ierobežojumi. No 2020./2021. m.g. atbalsta personāla slodžu skaits ir pieaudzis par 39,1 %¹³, īpaši attiecībā uz bibliotekāriem, karjeras konsultantiem un pedagoga palīgiem. Pieaugums ir pozitīvs, taču atbalsta personāla trūkums, īpaši pirmsskolās, ietekmē kvalitatīvu atbalsta pieejamību izglītojamiem.

Infrastruktūra.¹⁴ Tukuma novada izglītības iestāžu infrastruktūra vērtējama kā apmierinoša, taču nepilnīga. Būtiskākās prasības ir izpildītas, bet infrastruktūras efektivitāte un telpu izmantošana vēl jāuzlabo. Vispārējās izglītības iestādēs 94,1 % ēku nodrošina pietiekamu mācību telpu platību uz vienu izglītojamo, taču tikai 35,3 % ēku atbilst optimālajai kopējai ēkas platībai uz vienu izglītojamo.

Situācija **vides piekļūstamības** jomā Tukuma novadā ir vērtējama kā neapmierinoša, un tā ir būtiski jāuzlabo, lai nodrošinātu vienlīdzīgas iespējas visiem izglītojamajiem un izglītības procesā iesaistītajiem. Tikai 22,8 % izglītības iestāžu infrastruktūras ir daļēji pieejama personām ar kustību traucējumiem. Pilnībā pieejama vide ir tikai Tukuma 2. vidusskolā. Lielākajā daļā iestāžu, tostarp “Spārnos”, piekļūstamība ir nepietiekama. 2025. gadā plānoti uzlabojumi vairākās izglītības iestādēs, kas vērtējams kā pozitīvs solis, taču nepieciešama mērķtiecīga un sistemātiska rīcība. Turklāt vides pielāgojumi ir

¹¹ Tukuma novada Izglītības pārvaldes dati

¹² Tukuma novada Izglītības pārvaldes dati

¹³ Tukuma novada Izglītības pārvaldes dati

¹⁴ Tukuma novada Izglītības pārvaldes dati

nepieciešami ne vien personām ar kustību traucējumiem, bet arī redzes, dzirdes un garīga rakstura traucējumiem.

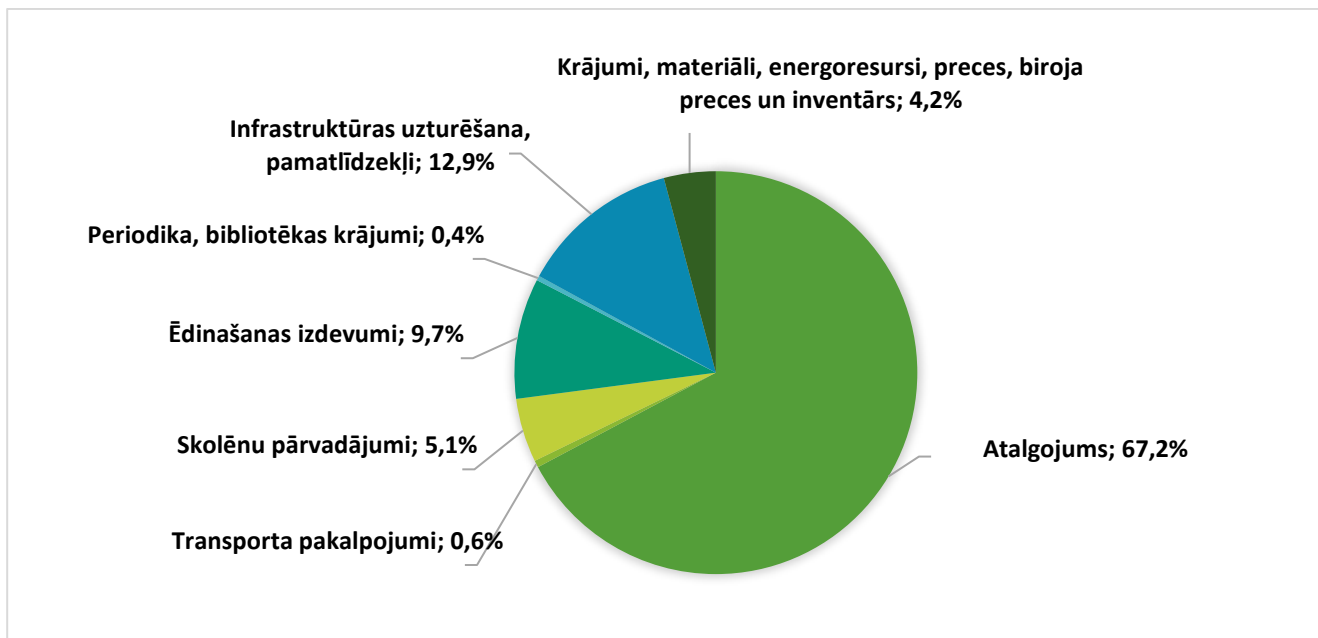
Tukuma novadā ir plaša un daudzveidīga **sporta infrastruktūra**, ietverot gan speciālus sporta objektus, gan sporta bāzes pie izglītības iestādēm. Pēdējos gados Tukuma pilsētā ir izveidoti vairāki jauni sporta infrastruktūras objekti. Lielākai daļai novada izglītības iestāžu ir sava sporta zāle un āra sporta zona, taču viena trešdaļa no tām ir sliktā stāvoklī un tām ir nepieciešami infrastruktūras uzlabošanas pasākumi. Pie Tukuma 2. vidusskolas 2025. gada otrajā pusgadā plānota Tukuma sporta manēžas būvniecība.

Attiecībā uz vispārējo izglītības iestāžu rīcībā esošo **aprīkoto dabaszinātņu kabinetu** skaitu secināms, ka kabineti ir aprīkoti tikai 50 % apmērā. Pilnībā aprīkoti ar ķīmijas, bioloģijas, ģeogrāfijas / dabas zinību un fizikas mācību kabinetiem ir tikai divas izglītības iestādes – Tukuma Raiņa Valsts ģimnāzija un Engures vidusskola.

Budžets. 2024. gadā Tukuma novada pašvaldības budžets bija 94,3 milj. EUR, no kuriem izdevumi izglītībai veidoja lielāko īpatsvaru – 47,9 % jeb 45 milj. EUR.¹⁵ Salīdzinot ar 2023. gadu, Tukuma novada pašvaldības izdevumi izglītībai ir palielinājušies par 10,8 % jeb par 4,8 milj. EUR, kas izskaidrojams ar ievērojamu pedagogu atalgojuma pieaugumu atbilstoši valdībā apstiprinātajam pedagogu darba samaksas likmes pieauguma grafikam un infrastruktūras projektu īstenošanu pašvaldības izglītības iestādēs. 2025. gadā vidējās izmaksas uz vienu izglītojamo pirmsskolas izglītības iestādēs veido 4433,75 EUR, bet vispārējās izglītības iestādēs būtiski mazāk – 2443,39 EUR, kas saistāms ar to, ka pirmsskolā bērnu no 1,5 līdz 4 gadu vecumam izglītošanā nodarbināto pedagogu darba samaksa un atalgojums tiek finansēts no pašvaldību budžeta.

¹⁵ Tukuma novada Izglītības pārvaldes dati

Attēls Nr. 5. Izglītības budžeta sadalījums Tukuma novadā 2024.gadā

Izglītības kvalitāte. 9. klašu izglītojamajiem Tukuma novadā 2022./2023. un 2023./2024. m.g., salīdzinot ar vidējiem rādītājiem valstī, bija labi rezultāti latviešu un angļu valodas **centralizētajos eksāmenos**. Vidēji 60 % izglītības iestāžu, kuras īsteno pamatzglītības programmas, šajos eksāmenos vidējie vērtējumi bija augstāki vai līdzvērtīgi valsts vidējam rādītājam. Pretēja situācija bija ar matemātikas centralizēto eksāmenu rezultātiem. Kopumā 2022./2023. un 2023./2024. m.g. tikai četrās izglītības iestādēs vidējie matemātikas eksāmena rezultāti bija augstāki nekā vidējie valstī – Smārdes pamatskolā, Kandavas Kārļa Mīlenbaha vidusskolā, Tukuma Raiņa Valsts ģimnāzijā, Tukuma E. Birnieka-Upīša 1. pamatskolā. 9. klašu izglītojamo zemie CE rezultāti matemātikā nenodrošina bāzi STEM mācību jomas apguvei vidējās izglītības posmā.¹⁶

Līdzīga tendence novērojama **centralizēto eksāmenu rezultātiem par vispārējo vidējo izglītību**. Vidējie vērtējumi 2022./2023. un 2023./2024. m.g. latviešu un angļu valodas eksāmenā optimālajā līmenī Tukuma novada izglītības iestādēs bija relatīvi stabili un pārsvarā augstāki vai līdzvērtīgi vidējam vērtējumam valstī. 2022./2023. – 2023./2024. m.g. matemātikas eksāmenā optimālajā līmenī tikai Tukuma Raiņa Valsts ģimnāzijas, Kārļa Mīlenbaha vidusskolas, Engures vidusskolas un Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālā vidusskolas izglītojamo vidējie vērtējumi bija augstāki vai līdzvērtīgi vidējiem vērtējumiem valstī. 2023./2024. gadā 66 novada izglītības iestāžu izglītojamie nenokārtoja matemātikas eksāmenus, no tiem 29 Kandavas Lauksaimniecības tehnikuma audzēkņi un 20 Zemgales vidusskolas izglītojamie.¹⁷

¹⁶ VISC. Valsts pārbaudes darbu statistika. Pieejams: <https://www.visc.gov.lv/lv/valsts-parbaudes-darbu-statistika>

¹⁷ VISC. Valsts pārbaudes darbu statistika. Pieejams: <https://www.visc.gov.lv/lv/valsts-parbaudes-darbu-statistika>

Tukuma novada izglītojamie 2022./2023. un 2023./2024. m.g. eksāmenus augstākajā mācību satura apguves līmenī visvairāk izvēlējās kārtot bioloģijā un sociālajās zinātnēs, vismazāk – ķīmijā, programmēšanā, ģeogrāfijā un vēsturē.¹⁸

Tukuma novada izglītības iestāžu izglītojamie laika posmā no 2021./2022. m.g. līdz 2023./2024. m.g. 1397¹⁹ reizes ir piedalījušies Valsts Izglītības un satura centra noteiktajās **mācību priekšmetu olimpiādēs**, un 41 % no olimpiāžu dalībniekiem²⁰ ieņēma godalgotas vietas vai saņēma atzinības rakstus. Zinātniski pētniecisko darbu konferencēs un lasījumos 2021./2022. – 2023./2024. m.g. Tukuma novada vispārējās izglītības iestāžu izglītojamie piedalījušies 55 reizes, pārstāvējot ļoti dažādas zinātņu nozaru grupas.²¹

Absolventu gaitas. Kā liecina Tukuma novada izglītības iestāžu sniegtā informācija – no visiem 2022., 2023. un 2024. gada 9. klašu absolventiem izglītību turpina 97 %. Populārākā turpmāko gaitu izvēle ir mācīties kādā no Tukuma vidusskolām (vidēji 43 % no absolventiem) vai profesionālās izglītības iestādēs ārpus Tukuma novada atbilstoši interesēm (vidēji 34 % no absolventiem). Neliels ir to jauniešu īpatsvars, kuri izvēlās turpināt izglītību tālmācībā vai ārvalstīs. Attiecībā uz 12. klašu absolventiem 2023./2024. m.g. izglītību Latvijā turpina 77 % absolventu, ārzemēs – 1 % absolventu. 22 % strādā Latvijā / ārpus Latvijas, ir dienestā vai nemācās, nestrādā vai atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā.²²

Metodiskais darbs²³. Tukuma novada Izglītības pārvalde veic mācīšanas un mācīšanās atbalsta koordinēšanu un pārraudzību novadā. Tukuma novada Izglītības pārvalde metodisko darbu organizē sadarbībā ar Tukuma Raiņa Valsts ģimnāzijas metodisko centru, kura darbību nosaka Vispārējās izglītības likums²⁴ un Tukuma Raiņa Valsts ģimnāzijas metodiskā darba reglaments²⁵, saskaņā ar kuru ģimnāzija veic reģionālā metodiskā centra un pedagogu tālākizglītības centra funkcijas. Novadā metodiskais darbs tiek organizēts desmit mācību jomās, kuras apvieno vairākus radniecīgus mācību priekšmetus un sasniedzamos rezultātus. Metodisko darbu jomās vada mācību jomu koordinatori. Mācību priekšmetu pedagogu kopienas apvieno novada mācību priekšmetu vai noteiktas izglītības pakāpes pedagogus. Mācību priekšmetu pedagogu kopienas vada kopienu līderi.

Pieaugušo izglītība. Pieaugušo izglītības pakalpojumus Tukuma novadā piedāvā divas valsts un trīs pašvaldības izglītības iestādes, divas biedrības un četri komersanti. Pieaugušo tālākizglītības centra organizēto izglītības pasākumu piedāvājumu divu gadu pastāvēšanas laikā (2023. un 2024. gadā)

¹⁸ VISC. Valsts pārbaudes darbu statistika. Pieejams: <https://www.visc.gov.lv/lv/valsts-parbaudes-darbu-statistika>

¹⁹ Dalībnieki nav unikāli, komandas fiksētas, kā viens dalībnieks.

²⁰ Olimpiāžu dalībnieki nav unikāli, viens izglītojamais var piedalīties vairākās olimpiādēs.

²¹ Tukuma novada Izglītības pārvaldes dati

²² Tukuma novada izglītības iestāžu dati

²³ Tukuma novada metodiskā darba kārtība. Pieejams:

https://www.tip.edu.lv/images/TNIP_IN_Tukuma_novada_metodiska_darba_kartiba_02.09.pdf

²⁴ Vispārējās izglītības likums. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/20243-visparejas-izglitibas-likums>

²⁵ Tukuma Raiņa Valsts ģimnāzijas metodiskā darba reglaments. Pieejams: https://tukumagimn.lv/wp-content/uploads/2023/02/16_TRVG_Med_darbs_reglaments_01_09_2021.pdf

izmantojušas 2007 personas (personas nav unikālas, jo viena persona var izmantot vairākus izglītojošos pasākumus) un piedāvājumu galvenokārt veido neformālās izglītības un tālākizglītības programmas, kas nodrošina normatīvo aktu prasību izpildi izglītības iestāžu pedagogiem, tehniskajiem darbiniekiem un citiem pašvaldības iestāžu darbiniekiem.²⁶ Kopumā gan pieaugušo izglītības pakalpojumu sniedzēji Tukuma novadā vairāk ir orientēti uz neformālās izglītības pakalpojumu sniegšanu. Tukuma novadā nav vienotas pieaugušo izglītības sistēmas un pieejamā informācija par pieaugušo izglītības piedāvājumu nesniedz pilnīgu pārskatu potenciālajiem izglītojamajiem par izglītības iespējām novadā.

²⁶ Pieaugušo neformālās izglītības iestādes "Pieaugušo tālākizglītības centrs" dati

1.2 Izglītības nozares izaicinājumi un vajadzības

Pamatojoties uz veiktās analīzes rezultātiem, **Tukuma novadā izglītības jomā ir identificēti vairāki būtiskākie izaicinājumi un vajadzības**, kurām nākotnē būtu jāpiešķir īpaša uzmanība, lai nodrošinātu ilgtspējīgu un kvalitatīvu izglītības piedāvājumu novadā:

Izglītības iestāžu piedāvājuma pielāgošana demogrāfiskajām izmaiņām: Tukuma novadā ir novērojams iedzīvotāju skaita samazinājums, kas ir straujāks nekā valstī kopumā. Lai arī nākamajos piecos gados nav sagaidāms straujš izglītojamo skaita kritums, ilgtermiņā dzimstības samazinājums var novest pie izglītības iestāžu optimizācijas, īpaši lauku reģionos, kur bērnu skaits samazinās straujāk, sabalansējot izglītības pakalpojuma pieejamību tuvāk dzīvesvietai ar resursiem, kas ir ieguldāmi izglītības iestāžu uzturēšanā un mācību procesa organizēšanā.

Iekļaujošas un speciālās izglītības attīstīšana: Tukuma novadā pieaug bērnu ar speciālām vajadzībām skaits, kas rada nepieciešamu attīstīt un dažādot speciālās izglītības programmu piedāvājumu. Šajā jomā jāinvestē gan atbalsta personāla nodrošināšanā katrā izglītības iestādē (piemēram, psihologu un speciālo pedagogu piesaistē), lai nodrošinātu individuālu pieeju katram bērnam, gan infrastruktūras pielāgošanā. Novada izglītības iestādēs nav nodrošināta pilnīga vides piekļūstamība, kas var radīt grūtības cilvēkiem ar kustību un citiem traucējumiem, tostarp izglītojamajiem, pedagogiem un vecākiem. Piekļūstamība būtu jānodrošina visās izglītības iestādēs, taču, ņemot vērā ierobežoto finansējumu, nepieciešams racionāli izvērtēt, kur un kādā apmērā tas būtu prioritāri īstenojams.

Kvalitatīva izglītības piedāvājuma nodrošināšana: Ir būtiski diferencēt mācību programmas atbilstoši izglītojamo spējām un interesēm. Ņemot vērā tehnoloģiju attīstību un nepārtrauktas novitātes izglītības sistēmā, nepieciešams nodrošināt pastāvīgu atbalstu pedagogiem šo digitālo prasmju un mācību metožu pilnveidē.

Ir būtiski nodrošināt visiem izglītojamiem vienlīdzīgas iespējas interešu un profesionālās ievirzes izglītības pakalpojumu pieejamībai, neatkarīgi no viņu dzīvesvietas. Nepieciešams mērķtiecīgi paplašināt interešu izglītības programmu piedāvājumu, jo īpaši tehniskās jaunrades un vides izglītības jomā, kā arī pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņiem.

Pedagogu ataudze: Tukuma novadā līdzīgi kā Latvijā kopumā ir augsts pedagogu vidējais vecums, kas rada risku cilvēkresursu ilgtspējai un pēctecībai, jo nākotnē var trūkt jauno pedagogu, īpaši mazākajās skolās. Tādēļ ir būtiski veikt pasākumus, kas noturētu esošos un piesaistītu jaunus pedagogus, piemēram, piedāvāt pedagogiem profesionālās pilnveides iespējas, nodrošināt mentoru/kuratoru pieejamību, turpināt nodrošināt veselības apdrošināšanu, atbalstīt ar dzīvojamo platību, transporta kompensācijām, motivējošiem darba apstākļiem u.c.

Infrastruktūras uzlabošana: Tukuma novadā nepieciešamas investīcijas izglītības iestāžu infrastruktūrā, lai tā būtu mūsdienīga, energoefektīva, pieejama un droša (kampus, norobežojumi u.tml.).

Finansiālais nodrošinājums: Tukuma novada pašvaldības budžets izglītībai pieaug, taču, neskatoties uz to, visus nozares izaicinājumus un vajadzības joprojām nav iespējams atrisināt. Modelis "Programma skolā"²⁷ paredz mazināt algām pieejamā finansējuma atkarību no izglītojamo skaita izglītības iestādē. Pretstatā līdzšinējai pieejai valsts mērķdotācija pedagogu atalgojumam nonāktu nevis pašvaldībā, bet uzreiz izglītības iestādē. Līdz ar to iestādēm tiks piešķirta lielāka brīvība pašiem lemt par resursu sadalījumu un prioritātēm, ļaujot labāk pielāgot izglītības piedāvājumu vietējām vajadzībām.

²⁷ Informatīvo ziņojumu par vispārējās pamatzglītības un vispārējās vidējās izglītības pedagogu darba samaksas finansēšanas modeli "Programma skolā" Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/57d71df6-ae1d-447b-ae99-3f91edef4a90

2 Izglītības ekosistēmas elementi

Izglītības ekosistēma ir komplekss, dinamiskas mijiedarbības sistēma, kas ietver vairākus elementus. Izglītības ekosistēmu veido izglītības iestāžu un citu iestāžu, organizāciju un uzņēmumu tīkls, kā arī pedagogi, izglītības iestāžu vadītāji, vecāki un izglītojamie, kas mijiedarbojas un sadarbojas ekosistēmā, vienojot formālās un neformālās izglītības iestādes, sabiedrības locekļus ar viņu izglītības vajadzībām, dažādus finanšu, mācīšanās un citus resursus ar mērķi nodrošināt attīstību novadā. Galvenie izglītības ekosistēmas elementi ir:

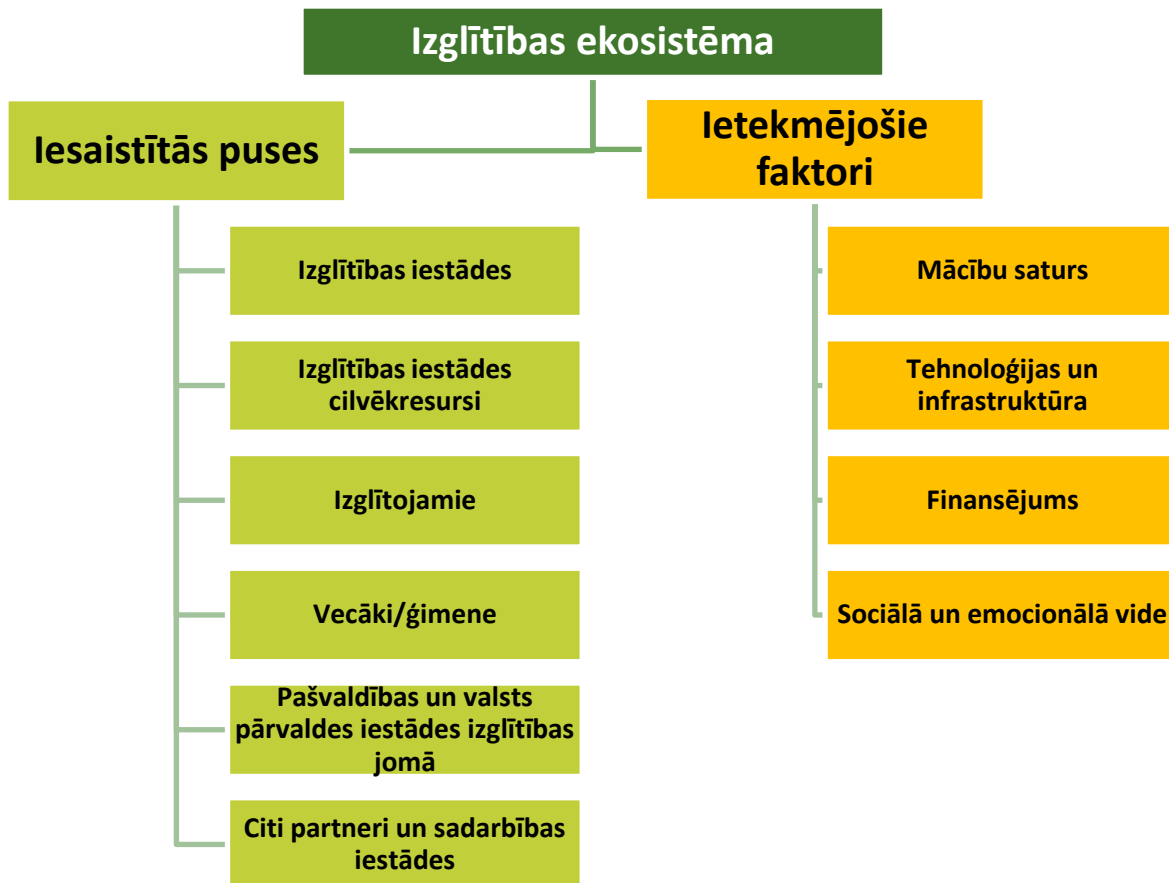
I. Iesaistītās puses:

- ▶ **Izglītības iestādes** (pirmsskolas, vispārējās izglītības iestādes, speciālās izglītības iestādes, profesionālās ievirzes un interešu izglītības iestādes, profesionālās vidējās izglītības iestādes, augstskolas) – institūcijas, kas nodrošina mācību procesu.
- ▶ **Izglītības iestādes cilvēkresursi** – pedagogi un atbalsta personāls, treneri, docētāji, kas veic mācīšanas un atbalsta darbu.
- ▶ **Izglītojamie** – personas, kas saņem izglītību, sākot no pirmsskolas līdz augstākajai un mūžizglītībai.
- ▶ **Vecāki/ģimene** – veic atbalsta lomu, līdzdarbojas bērnu izglītības procesā.
- ▶ **Pašvaldības un valsts pārvaldes iestādes izglītības jomā** – iestādes, kas veido un īsteno izglītības politiku, nodrošina finansējumu, nosaka prasības.
- ▶ **Citi partneri un sadarbības iestādes** – uzņēmumi, NVO, kultūras un sporta organizācijas, kas veicina izglītību ārpus formālā izglītības procesa, citas pašvaldības iestādes (sociālais dienests, pašvaldības policija, bāriņtiesa u.c.) un citas valsts iestādes (Bērnu aizsardzības centrs, probācijas dienests u.c.), kas iesaistās dažādu gadījumu kompleksā risināšanā.

II. Ietekmējošie faktori:

- ▶ **Mācību saturs** – mācību programmas, mācību materiāli, izglītojamajiem pieejamie resursi.
- ▶ **Tehnoloģijas un infrastruktūra** – digitālās tehnoloģijas, internets, iekārtas, kas atvieglo un ir būtiskas mācību procesā.
- ▶ **Finansējums** – līdzekļi, kas nepieciešami izglītības sistēmas uzturēšanai un attīstībai.
- ▶ **Sociālā un emocionālā vide** – psiholoģiska atbalsta sistēmas, droša vide, kas veicina mācīšanos, labbūtība (skatīt 6. attēlu).

Attēls Nr. 6. Izglītības ekosistēmas elementi

Tukuma novada izglītības pakalpojuma novērtējums tādējādi aptver ne tikai vispārējās izglītības iestādes, bet skata to plašākā – ekosistēmas kontekstā – no pirmsskolas līdz pieaugušo izglītībai, centrā izvirzot izglītojamo. Ap viņu – izglītības speciālistus, izglītības iestāžu vadītājus, pedagogus, vecākus un ņemot vērā arī sadarbību ar uzņēmumiem, organizācijām un citiem ekosistēmas dalībniekiem.

Viena no izglītības ekosistēmas pieejām nosaka četras galvenās komponentes, kas nepieciešamas, lai izveidotu efektīvu izglītības pārvaldības ekosistēmu:

1. Pedagogi. Pedagogu kopienas / metodiskās apvienības ir ļoti svarīgas veiksmīgas izglītības ekosistēmas veidošanā, jo tās nodrošina pedagogiem atbalsta tīklu, lai dalītos resursos un paraugpraksē, sadarbotos stundu plānošanā un piedāvātu emocionālu atbalstu. Savukārt izglītības iestāžu vadītāji un informāciju tehnoloģiju speciālisti var palīdzēt izveidot vidi, kurā pedagogi var dalīties savās idejās un inovācijās.

2. Profesionālā izaugsme, kas ietver profesionālās pilnveides iespējas pedagogiem, izglītības iestāžu vadītājiem un citiem izglītības iestāžu darbiniekiem, nepārtraukti paplašinot zināšanas un prasmes.

3. Mūsdienu un nākotnes prasībām atbilstošs un interesants izglītības saturs ir otra komponente, kam ir svarīga loma efektīvas izglītības ekosistēmas veidošanā, nodrošinot izglītojamajiem saistošu veidu, kā mācīties.

4. Valsts un pašvaldības atbalsts, kam ir pamatloma efektīvas izglītības ekosistēmas veidošanā. Pašvaldība var palīdzēt nodrošināt resursus izglītības iestādēm, kas nepieciešami mācību vides izveidei un attīstībai, piemēram, jaunu tehnoloģiju ieviešanas nodrošināšanai, piekļuvei izglītības materiāliem, kā arī nodrošināt pedagogu profesionālo pilnveidi, izglītojamo un pedagogu dalību konkursos, olimpiādēs un projektos.

3 Izglītības nozares virsmērķis, vīzija, prioritātes un stratēģiskie mērķi

VIRSMĒRĶIS

Nodrošināt ilgtspējīgu, iekļaujošu un nākotnes vajadzībās balstītu izglītības sistēmu Tukuma novadā, kas nodrošina kvalitatīvu, pieejamu un personalizētu izglītību katram izglītojamajam mūža garumā, veicina izglītības personāla profesionālo izaugsmi un labklājību, stiprina sadarbību starp dažādām iesaistītajām pusēm, sniedzot iespējas ikvienam Tukuma novada iedzīvotājam attīstīt radošumu, kritisko domāšanu un spēju pielāgoties dinamiskajai un mainīgajai pasaulei.

VĪZIJA

Tukuma novads – novads, kas piedāvā iekļaujošu un kvalitatīvu izglītību, veicinot izglītojamo personīgo attīstību un sabiedrības kopēju izaugsmi. Tā ir stabila, ilgtspējīga un efektīva izglītības sistēma, kas pilnveido pedagogu prasmes, nodrošina izglītojamiem atbalstu un iespējas attīstīties, un kur izglītība ir pielāgota katra bērna vajadzībām.

Ilgtermiņa un vidējtermiņa prioritātes

P1: Izglītības kvalitātes paaugstināšana un piekļūstamība visiem: Nodrošināt katram izglītojamajam piekļuvi kvalitatīvai izglītībai, neatkarīgi no viņa sociālā stāvokļa, ģeogrāfiskās atrašanās vietas vai īpašām vajadzībām. Izveidot pielāgotus atbalsta pasākumus, kas nodrošina katra izglītojamā personisko izaugsmi un attīstību, veidot izglītības piedāvājumu ar dažādu izglītojamo skaitu klasēs, lai nodrošinātu atbilstību dažādām izglītojamo vajadzībām.

Nodrošināt pirmsskolas un sākumskolas (1. – 6. klases) izglītību pēc iespējas tuvāk izglītojamo dzīvesvietai. Šī principa ietvaros būtiskākais uzdevums ir vietu nodrošināšana pirmsskolas izglītības iestādēs visiem Tukuma novadā dzīvojošiem bērniem, jo īpaši, veicinot vecāku izvēli par labu tuvākajai pirmsskolas izglītības iestādei.

P2: Pedagogu profesionālā attīstība un labklājība: Izveidot ilgtspējīgu pedagogu attīstības programmu. Nodrošināt pedagogu emocionālo un profesionālo atbalstu, kā arī labvēlīgus darba apstākļus, kas mazinātu viņu izdegšanu, veicinātu viņu izaugsmi un palikšanu profesijā.

P3: Mūsdienīga un droša izglītības vide: Investēt mūsdienīgā materiāli tehniskajā bāzē un izglītības iestāžu infrastruktūras atjaunošanā, lai veidotu drošu, pievilcīgu un tehnoloģiski attīstītu mācību vidi (tostarp nodrošinot gan izglītojamajiem, gan pedagogiem emocionālo labklājību un drošību.

P4: Ilgtspējīga sadarbība ar vietējo sabiedrību un citiem ekosistēmas dalībniekiem: Attīstīt ciešāku sadarbību ar vietējiem uzņēmējiem, kultūras un sabiedriskajām organizācijām, lai piedāvātu dažādas praktiskas mācību iespējas un stiprinātu karjeras izglītību. Veidot ilgtspējīgu starp institūciju sadarbību izglītības, sociālajos un veselības jautājumos, nodrošinot visaptverošu atbalstu izglītojamajiem.

Stratēģiskie mērķi

SM–1: Veidot kvalitatīvu, iekļaujošu un individualizētu izglītības sistēmu, kas atbilst katra izglītojamā vajadzībām

Mērķis: Attīstīt iekļaujošu izglītības sistēmu, kas nodrošina personalizētu pieeju un atbalstu katram novada izglītojamajam neatkarīgi no vecuma, ņemot vērā viņu individuālās vajadzības, spējas, intereses un karjeras izvēli, t.sk. nodrošinot nepieciešamo atbalsta personālu. Nodrošināt pirmsskolas un sākumsskolas (1. – 6. klase) izglītības pakalpojumu pieejamību pēc iespējas tuvāk izglītojamo dzīvesvietai un sekmēt tuvāk esošo pakalpojumu izvēli.

Mērķis ietver divus rīcības virzienus:

- ▶ RV1. Iekļaujoša izglītība un atbalsts izglītojamajiem;
- ▶ RV2. Kvalitatīva, pieejama, personalizēta izglītība.

SM–2: Veidot pedagogiem atbalsta un profesionālās attīstības sistēmu

Mērķis: Nodrošināt ilgtspējīgu pedagogu atbalsta un profesionālās attīstības sistēmu, kas ietver konkurētspējīgu atalgojumu, mūžizglītību, labvēlīgus darba apstākļus, dzīvojamās platības, transporta kompensācijas un citas atbalsta formas, lai sekmētu pedagogu noturēšanu izglītības iestādēs un veicinātu viņu izaugsmi.

Mērķis ietver vienu rīcības virzienu:

- ▶ RV4. Pedagogu piesaiste, atbalsts un profesionālā attīstība.

SM–3: Veidot mūsdienīgu, drošu un motivējošu izglītības vidi

Mērķis: Attīstīt mūsdienīgu izglītības vidi, kas ir droša, tehnoloģiski attīstīta, motivējoša un nodrošina izglītojamiem un pedagogiem optimālus apstākļus mācību un profesionālajai attīstībai.

Mērķis ietver vienu rīcības virzienu:

- ▶ RV6. Mūsdienīgas izglītības vides radīšana.

SM–4: Stiprināt sadarbību starp izglītības iestādēm, ģimenēm un citiem ekosistēmas dalībniekiem

Mērķis: Nodrošināt ciešāku un efektīvāku sadarbību starp pedagogiem, izglītojamajiem, viņu ģimenēm, uzņēmējiem un vietējo kopienu, lai sekmētu izglītības kvalitāti un izglītojamo attīstību.

Mērķis ietver vienu rīcības virzienu:

- ▶ RV7. Sadarbības veicināšana ar citiem ekosistēmas dalībniekiem.

SM–5: Veicināt izglītības sistēmas ilgtspējību un efektīvu pārvaldi

Mērķis: Nodrošināt stabilu un ilgtspējīgu izglītības sistēmu, kas pielāgojas sabiedrības vajadzībām un izmaiņām. Nodrošināt efektīvu izglītības iestāžu pārvaldības, atbalsta un sadarbības sistēmu.

Mērķis ietver vienu rīcības virzienu:

- ▶ RV8. Efektīva izglītības resursu pārvaldība un ilgtspējība.

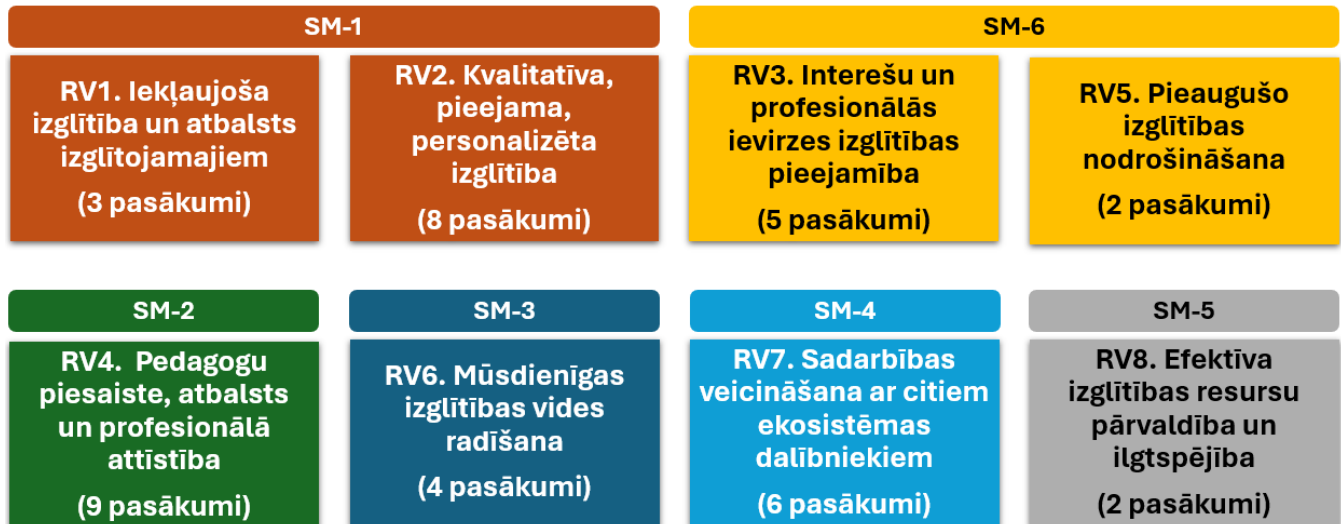
SM–6: Stiprināt pieejamu un kvalitatīvu interešu, profesionālās ievirzes un pieaugušo izglītību

Mērķis: Attīstīt interešu, profesionālās ievirzes un pieaugušo izglītības piedāvājumu novadā, lai katram izglītojamajam būtu iespēja attīstīt savas prasmes un talantus ārpus formālās izglītības.

Mērķis ietver divus rīcības virzienus:

- ▶ RV3. Interesju un profesionālās ievirzes izglītības pieejamība;
- ▶ RV5. Pieaugušo izglītības nodrošināšana

Attēls Nr. 7. Stratēģisko mērķu un rīcības virzienu sasaiste

4 Rīcības plāns

Tabula Nr. 1. Rīcības plāns

Nr. p.k	Pasākumi	Atbilstība plānošanas dokumentiem	Iznākuma rādītājs	Atbildīgās institūcijas	Finansējuma avots	Termiņš
1	RV1. Iekļaujoša izglītība un atbalsts izglītojamajiem (SM-1)					
1.1	Izstrādāt izglītības pārvaldības plānu speciālai un iekļaujošai izglītībai, iekļaujot informāciju par speciālās izglītības iestādēs īstenojamajām programmām un iekļaujošās izglītības iespējām, vienlaikus uzdodot izglītības iestādēm apzināt savus resursus un norādīt, kuras programmas tās spēj īstenot.	▶ ANO-IAP-2030 4. mērķis ▶ EIT-2025 2. dimensija ▶ EIT-2030 ▶ ES-KPP-2027: 4.2.1.SAM; 4.2.3.SAM; 4.2.2.SAM ▶ Latvija 2030 ▶ NAP2027 ▶ IAP-2027 RV 2.1. ▶ TN-AP-2028 RV1 ▶ TNP-PMP-PSIP-2028	▶ Izstrādāts plāns	▶ Izglītības pārvalde	Pašvaldības budžets	2026.
1.2	Veikt regulāru izglītības jomas monitoringu attiecībā uz iekļaujošu izglītību, ņemot vērā dinamiskos apstākļus un politiskās nostādnēs.	▶ ANO-IAP-2030 4. mērķis ▶ EIT-2025 2. dimensija ▶ EIT-2030 ▶ ES-KPP-2027: 4.2.1.SAM; 4.2.3.SAM; 4.2.2.SAM ▶ Latvija 2030 ▶ NAP2027 ▶ IAP-2027 RV 2.1. ▶ TN-AP-2028 RV1	▶ Reizi gadā izvērtēta iekļaujošās izglītības situācija novadā	▶ Izglītības pārvalde ▶ Izglītības pārvalde	Pašvaldības budžets	2025.–2029.

Nr. p.k	Pasākumi	Atbilstība plānošanas dokumentiem	Iznākuma rādītājs	Atbildīgās institūcijas	Finansējuma avots	Termiņš
		▶ TNP-PMP-PSIP-2028				
1.3	Katrā izglītības iestādē nodrošināt izglītojamajiem nepieciešamo atbalsta personālu. Saskaņā ar izglītības iestādes argumentētu pamatojumu nodrošināt nepārtrauktu atbalstu, tostarp laika periodā, kamēr noris izglītojamo vajadzību novērtēšana.	▶ ANO-IAP-2030 4. mērķis ▶ EIT-2025 2. dimensija ▶ EIT-2030 ▶ ES-KPP-2027: 4.2.1.SAM; 4.2.3.SAM; 4.2.2.SAM ▶ Latvija 2030 ▶ NAP2027 ▶ IAP-2027 RV 2.1. ▶ TN-AP-2028 RV1 ▶ TNP-PMP-PSIP-2028	▶ Katrā izglītības iestādē nodrošināts nepieciešamais atbalsta personāls ▶ Reizi gadā izvērtēta un pielāgota atbalsta speciālistu slodžu sadales atbilstība atbalsta nodrošināšanai izglītojamajiem	▶ Izglītības iestādes	Pašvaldības budžets	2025.–2029.
2	RV2. Kvalitatīva, pieejama, personalizēta izglītība (SM-1)					
2.1	Uzraudzīt mācība procesa atbilstību mūsdienu un nākotnes prasībām un katra izglītojamā vajadzībām.	▶ ANO-IAP-2030 4. mērķis ▶ ET2020 2. mērķis ▶ EIT-2025 1. dimensija ▶ ES-KPP-2027: 4.2.1.SAM; 4.2.3.SAM; 4.2.2.SAM ▶ Latvija 2030 ▶ NAP2027	▶ Reizi gadā veikts izvērtējums par mācību procesu un tā atbilstību mūsdienu un nākotnes prasībām	▶ Izglītības iestādes (pašvērtējuma ziņojumā) ▶ Izglītības pārvalde	Pašvaldības budžets	2025.–2029.

Nr. p.k	Pasākumi	Atbilstība plānošanas dokumentiem	Iznākuma rādītājs	Atbildīgās institūcijas	Finansējuma avots	Termiņš
		▶ IAP-2027 RV 2.1. ▶ NIP-2027 ▶ KPR-IAS-2030 ▶ TN-AP-2028 RV1 ▶ TNP-PMP-PSIP-2028	- un izglītojamo vajadzībām. ▶ Izglītības pārvaldē izstrādāti kvalitātes kritēriji.			
2.2	Pārskatīt un aktualizēt pašreizējo bērnu uzņemšanas kārtību pirmsskolas izglītības iestādēs, nosakot prioritāros kritērijus to bērnu uzņemšanai, kuru deklarētā adrese ir pirmsskolas izglītības iestādes administratīvajā teritorijā.	▶ ANO-IAP-2030 4. mērķis ▶ ES-KPP-2027: 4.2.1.SAM; 4.2.3.SAM ▶ Latvija 2030 ▶ NAP2027 ▶ RAP-2027 ▶ KPR-IAS-2030 ▶ TN-IAS-2042 IP2 ▶ TN-AP-2028 RV1	▶ Aktualizēti uzņemšanas kārtības noteikumi ▶ Bērnu īpatsvars, kuri apmeklē tuvāko pirmsskolas izglītības iestādi	▶ Izglītības pārvalde	Pašvaldības budžets	2025.–2026.
2.3	Pilnveidot individuālos mācību plānus darbam ar talantīgajiem izglītojamajiem un darbam ar izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem.	▶ ANO-IAP-2030 4. mērķis ▶ ET2020 2. mērķis ▶ EIT-2025 1. dimensija ▶ ES-KPP-2027: 4.2.1.SAM; 4.2.3.SAM; 4.2.2.SAM ▶ Latvija 2030 ▶ NAP2027 ▶ IAP-2027 RV 2.1. ▶ NIP-2027 ▶ KPR-IAS-2030 ▶ TN-AP-2028 RV1	▶ Īstenotas plānos noteiktās darbības	▶ Izglītības iestādes	Pašvaldības budžets ESF+ projekts Nr. 4.2.2.3/1/24/I/001 “Pedagogu profesionālā atbalsta sistēmas izveide”	2026.

Nr. p.k	Pasākumi	Atbilstība plānošanas dokumentiem	Iznākuma rādītājs	Atbildīgās institūcijas	Finansējuma avots	Termiņš
2.4	Attīstīt sadarbību izglītības programmu (izvēļu grozi) realizēšanā vidējās izglītības posmā.	▶ TNP-PMP-PSIP-2028 ▶ ANO-IAP-2030 4. mērķis ▶ ET2020 2. mērķis ▶ EIT-2025 1. dimensija ▶ NAP2027 ▶ RAP-2027 ▶ IAP-2027 RV 2.1. ▶ NIP-2027 ▶ TN-IAS-2042 IP2 ▶ TN-AP-2028 RV	▶ Īstenota stratēģiskā plānošana par sadarbību un izglītības piedāvājumu vidējās izglītības posmā.	▶ Izglītības pārvalde ▶ Izglītības iestādes	Pašvaldības budžets	2026.
2.5	Īstenot Tukuma novada Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēmas un ieviešanas plānā noteiktās aktivitātes izglītojamo izglītības snieguma uzlabošanai un veikt sistemātisku priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas rādītāju monitoringu.	▶ ANO-IAP-2030 4. mērķis ▶ EIT-2025 2. dimensija ▶ EIT-2030 ▶ ES-KPP-2027: 4.2.1.SAM; 4.2.3.SAM; 4.2.2.SAM ▶ NAP2027 ▶ IAP-2027 RV 2.1. ▶ TN-AP-2028 RV1 ▶ TNP-PMP-PSIP-2028	▶ Īstenoto aktivitāšu skaits ▶ Izveidota ilgtspējīga un datus balstīta priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma ▶ Izvērtējuma rezultātu pārskats	▶ Izglītības pārvalde ▶ Izglītības iestādes ▶ Sociālais dienests, Bāriņtiesa, pašvaldības policija u.c.	Pašvaldības budžets, ESF+ 4.2.3.1. pasākuma "Integrēta "skola-kopiena" projekts "Skola kopienā"	2025–2028.
2.6	Veicināt izglītības iestāžu dalību izglītojamo uzņēmējspējas attīstošās izglītības programmās un aktivitātēs (Junior Achievement Latvija, Ekoskola	▶ ET2020 4. mērķis ▶ EIT-2025 3. dimensija ▶ ES-KPP-2027: 4.2.2.SAM ▶ NIP-2027	▶ Skolēnu mācību uzņēmumu skaits ▶ Vārdnīču veidošana/skaits	▶ Izglītības pārvalde ▶ Izglītības iestādes	Pašvaldības budžets	2025–2028.

Nr. p.k	Pasākumi	Atbilstība plānošanas dokumentiem	Iznākuma rādītājs	Atbildīgās institūcijas	Finansējuma avots	Termiņš
	u.c.) (piemēram, veidojot skolēnu mācību uzņēmumus, piedaloties ēnošanas pasākumos, veidojot vārdnīciņas u.c.)	▶ KPR-AP-2027 RV 2.7. ▶ TN-AP-2028 ▶ TN-JPAS-2027	▶ Izglītības iestāžu skaits, kas piedalās Junior Achievement Latvija			
2.7	Nodrošināt izglītojamo labbūtības monitoringu un īstenot pasākumus labbūtības sekmēšanai. Nodrošināt resursus, tostarp finanšu, izvēlēto labbūtības un saliedēšanās pasākumu un programmu īstenošanai.	▶ ET2020 3. mērķis ▶ EIT-2025 2. dimensija ▶ EIT-2030 ▶ NAP2027 ▶ IAP-2027 RV 2.2. ▶ TNP-PMP-PSIP-2028	▶ Reizi gadā visās izglītības iestādēs veikta aptauja par izglītojamo labbūtību ▶ Samazinājies izglītojamo skaits, kuri piedzīvojuši regulārus un tīšus pāridarījumus	▶ Izglītības iestādes	Pašvaldības budžets ESF+ 4.2.3.1. pasākuma “Integrēta “skola–kopiena” projekts “Skola kopienā”	2025.–2029.
2.8	Nodrošināt transporta pieejamību izglītojamo un pedagogu nokļūšanai uz mācību olimpiādēm un konkursiem.	▶ KPR-IAS-2030 ▶ TN-IAS-2042 IP2 ▶ TN-AP-2028 RV1	▶ Pēc pieprasījuma nodrošināts transports	▶ Pašvaldība, pagastu pārvaldes ▶ Izglītības pārvalde (pārraugošā funkcija)	Pašvaldības budžets	2025.–2029.
3	RV3. Interesu un profesionālās ievirzes izglītības pieejamība (SM-6)					

Nr. p.k	Pasākumi	Atbilstība plānošanas dokumentiem	Iznākuma rādītājs	Atbildīgās institūcijas	Finansējuma avots	Termiņš
3.1	Nodrošināt transporta kompensācijas un uzlabot sabiedriskā vai skolēnu pārvadājumu piekļūstamību (sabiedriskā transporta un skolēnu pārvadājumu maršrutu tīkls), lai nodrošinātu visiem izglītojamiem vienlīdzīgas iespējas izmantot interešu un profesionālās ievirzes izglītības pakalpojumus.	▶ ES-KPP-2027 4.2.1.SAM ▶ Latvija 2030 ▶ NAP2027 ▶ RAP-2027 ▶ TN-IAS-2042 IP2 ▶ TN-AP-2028 RV1	▶ Reizi semestrī izvērtēts sabiedriskā transporta un skolēnu pārvadājumu maršrutu tīkls un pārvadājuma laiki	▶ Pašvaldība, pagastu pārvaldes ▶ Izglītības pārvalde (pārraugošā funkcija)	Pašvaldības budžets	2025.–2029.
3.2	Apzināt pieprasījumu pēc interešu izglītības programmām pirmsskolas izglītības iestādēs 4 – 6 g.v. grupā, lai attīstītu bērnu talantus jau agrīnā vecumā. Atbilstoši aptaujas rezultātiem, paplašināt interešu izglītības programmu piedāvājumu pirmsskolas izglītības iestādē vai meklēt iespēju to nodrošināt citā iestādē.	▶ NIP-2027 ▶ ES-KPP-2027 4.2.2.SAM ▶ TN-IAS-2042 IP2 ▶ TN-AP-2028 RV1 ▶ TN-JPAS-2027	▶ Reizi gadā veikta izglītojamo vecāku aptauja, lai apzinātu pieprasījumu	▶ Izglītības pārvalde sadarbībā ar izglītības iestādēm	Pašvaldības budžets	2025.–2029.
3.3	Apzināt aktuālās izglītības un sabiedrības attīstības tendences, darba tirgū pieprasītās prasmes, izglītojamo un vecāku intereses interešu izglītībā vispārējās izglītības iestādēs.	▶ NIP-2027 ▶ ES-KPP-2027 4.2.2.SAM ▶ TN-IAS-2042 IP2 ▶ TN-AP-2028 RV1 ▶ TN-JPAS-2027	▶ Reizi gadā veikts izvērtējums	▶ Izglītības pārvaldes atbildīgais darbinieks	Pašvaldības budžets	2025.–2029.

Nr. p.k	Pasākumi	Atbilstība plānošanas dokumentiem	Iznākuma rādītājs	Atbildīgās institūcijas	Finansējuma avots	Termiņš
	Atbilstoši rezultātiem dažādot interešu izglītības piedāvājumu vispārējā izglītībā, tostarp meklējot sadarbības iespējas ar iestādēm programmu nodrošināšanā.					
3.4	Mērķtiecīgi paplašināt interešu izglītības programmu piedāvājumu tehniskās jaunrades un vides izglītības jomā.	▶ NIP-2027 ▶ ES-KPP-2027 4.2.2.SAM ▶ TN-IAS-2042 IP2 ▶ TN-AP-2028 RV1 ▶ TN-JPAS-2027	▶ Unikālo programmu skaits tehniskās jaunrades un vides izglītības jomā ▶ Izglītojamo skaits, kas izvēlas interešu izglītību tehniskās jaunrades un vides izglītībā	▶ Izglītības iestādes sadarbībā ar citām iestādēm, komersantiem	Pašvaldības budžets	2025.–2029.
3.5	Novada līmenī organizēt konkursus, festivālus un citas ārpusšķolas aktivitātes, kas veicina izglītojamo radošumu un talantu atklāšanu. Nodrošināt atgriezenisko saiti par īstenotajiem pasākumiem. Nodrošināt resursus audzēkņu apbalvošanai par augstiem sasniegumiem, apbalvojot visus audzēkņus, kas atbilst definīcijai “par augstiem sasniegumiem”. Organizēt	▶ NIP-2027 ▶ ES-KPP-2027 4.2.2.SAM ▶ TN-IAS-2042 IP2 ▶ TN-AP-2028 RV1 ▶ TN-JPAS-2027	▶ Izglītojamo skaits, kuri piedalās konkursos, festivālos u.tml. ▶ Izsniegto atzinības rakstu skaits	▶ Izglītības pārvalde	Pašvaldības budžets	2025.–2029.

Nr. p.k	Pasākumi	Atbilstība plānošanas dokumentiem	Iznākuma rādītājs	Atbildīgās institūcijas	Finansējuma avots	Termiņš
	izglītojamo sveikšanu, motivēšanu arī par nelieliem sasniegumiem.					
4	RV4. Pedagogu piesaiste, atbalsts un profesionālā attīstība (SM-2)					
4.1	Izstrādāt un īstenot datus balstītu pedagogu profesionālās attīstības plānu, apzinot pedagogu vajadzības un intereses.	▶ ANO 4. mērķis ▶ EIT-2025 4. dimensija ▶ EIT-2030 ▶ EK-DIRP-2027 2. prioritāte ▶ ES-KPP-2027 4.2.4.SAM ▶ Latvija 2030 ▶ IAP-2027 RV 1.1. ▶ DTP-2027 RV4.1.1.; 4.1.2. ▶ KPR-IAS-2030 ▶ KPR-AP-2027 RV1.4. ▶ TN-AP-2028	▶ Reizi gadā apkopotas izglītības iestāžu un pedagogu profesionālās pilnveides un metodiskā atbalsta vajadzības	▶ Katra izglītības iestāde ▶ Izglītības pārvalde	Pašvaldības budžets	2025.–2029.
4.2	Īstenot izglītības iestāžu darbinieku profesionālo pilnveidi atbilstoši identificētajām vajadzībām.	▶ ANO 4. mērķis ▶ EIT-2025 4. dimensija ▶ EIT-2030 ▶ EK-DIRP-2027 2. prioritāte ▶ ES-KPP-2027 4.2.4.SAM ▶ Latvija 2030 ▶ IAP-2027 RV 1.1. ▶ DTP-2027 RV4.1.1.; 4.1.2. ▶ KPR-IAS-2030	▶ Novadīti kursi, semināri, konferences ▶ Darbinieku skaits, kuri saņēmuši apmācības	▶ Izglītības pārvalde ▶ Tukuma Raiņa Valsts ģimnāzija	Pašvaldības budžets; ESF+ projekts Nr. 4.2.2.3/1/24/I/001 "Pedagogu profesionālā atbalsta sistēmas izveide"	2025.–2029.

Nr. p.k	Pasākumi	Atbilstība plānošanas dokumentiem	Iznākuma rādītājs	Atbildīgās institūcijas	Finansējuma avots	Termiņš
4.3	Veicināt daudzveidīgas pedagogu mācīšanās pieredzes attīstību un pieredzes apmaiņu metodiskajā darbā. Veicināt pedagogu sadarbību grupu veidošanu dalījumā pa jomām un atsevišķiem mācību priekšmetiem. Īstenot regulāru metodisko atbalstu visu izglītības pakāpju, posmu un jomu izglītības darbiniekiem – gan vispārējās, gan profesionālās ievirzes izglītības iestādēs.	▶ KPR-AP-2027 RV1.4. ▶ TN-AP-2028	▶ Ne retāk kā reizi gadā īstenoti pieredzes apmaiņas pasākumi pedagogiem, atbalsta personālam, tostarp ārpus izglītības iestādes un novada, t.sk. mācību jomu ietvaros	▶ Izglītības iestādes ▶ Kopienų līderi	Pašvaldības budžets; ESF+ projekts Nr. 4.2.2.3/1/24/l/001 “Pedagogu profesionālā atbalsta sistēmas izveide”	2025.–2029.
4.4	Aktualizēt bonusu programmas, piemēram, veselības apdrošināšanu (rekomendējams 100 % apmērā), dzīvojamās platības nodrošināšanu, transporta kompensācijas.	▶ EIT-2025 4. dimensija ▶ EIT-2030 ▶ IAP-2027 RV 1.1. ▶ KPR-AP-2027 RV1.4.	▶ Izstrādāta un īstenota pašvaldības atbalsta programma īres pabalstu nodrošināšanai ▶ Izstrādāti kritēriji un ieviesti risinājumi (izmaiņas saistošajos noteikumos) transporta izdevumu kompensēšanas	▶ Pašvaldība	Pašvaldības budžets	2026.

Nr. p.k	Pasākumi	Atbilstība plānošanas dokumentiem	Iznākuma rādītājs	Atbildīgās institūcijas	Finansējuma avots	Termiņš
			nodrošināšanai pedagogiem ▶ Piedāvāta veselības apdrošināšana			
4.5	Aktualizēt pedagogu novērtēšanas sistēmu visās izglītības iestādēs, piemēram, pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšana (PPDKN).	▶ EIT-2025 4. dimensija ▶ EIT-2030 ▶ IAP-2027 RV 1.1. ▶ KPR-AP-2027 RV1.4.	▶ Katra mācību gada ietvaros ir iegūtas kvalitātes pakāpes ▶ Materiāls apbalvojums par izcili veiktu darbu (direktora fonds)	▶ Pašvaldība ▶ Izglītības iestādes	Pašvaldības budžets	2025.–2029.
4.6	Nodrošināt pedagogiem konsultatīva un psihoemocionāla atbalsta pieejamību.	▶ EIT-2025 4. dimensija ▶ EIT-2030 ▶ IAP-2027 RV 1.1. ▶ KPR-AP-2027 RV1.4.	▶ Pedagogu apmierinātība ar saņemto atbalstu	▶ Izglītības pārvalde	Pašvaldības budžets; ESF+ 4.2.3.1. pasākuma “Integrēta “skola–kopiena” projekts “Skola kopienā”	2025.–2029.
4.7	Ieviest izglītības darbinieku sociāli emocionālās labsajūtas atbalsta sistēmu.	▶ EIT-2025 4. dimensija ▶ EIT-2030 ▶ IAP-2027 RV 1.1. ▶ KPR-AP-2027 RV1.4.	▶ Darbinieku noturība (zemāka personāla mainība) ▶ Darbinieku apmierinātības līmenis, pozitīva	▶ Izglītības iestādes	Pašvaldības budžets ESF+ 4.2.3.1. pasākuma “Integrēta “skola–	2025.–2029.

Nr. p.k	Pasākumi	Atbilstība plānošanas dokumentiem	Iznākuma rādītājs	Atbildīgās institūcijas	Finansējuma avots	Termiņš
			attieksme pret darba vidi		kopiena” projekts “Skola kopienā”	
4.8	Veikt regulāru pedagogu darba apstākļu izvērtēšanas un pilnveides procesu.	▶ EIT-2025 4. dimensija ▶ EIT-2030 ▶ IAP-2027 RV 1.1. ▶ KPR-AP-2027 RV1.4.	▶ Reizi gadā veikts izvērtējums un sagatavoti ieteikumi nepieciešamajiem atbalsta pasākumiem	▶ Pašvaldība	Pašvaldības budžets	2025.–2029.
4.9	Celt pedagoga profesijas prestižu, popularizēt labos piemērus un godināt pedagogus par ieguldījumu un sasniegumiem darbā.	▶ LIM-CPV ▶ EIT-2025 4. dimensija ▶ EIT-2030 ▶ IAP-2027 RV 1.1. ▶ KPR-AP-2027 RV1.4.	▶ Īstenotie pasākumi	▶ Izglītības pārvalde sadarbībā ar pašvaldību	Pašvaldības budžets	2025.–2029.
5	RV5. Pieaugušo izglītības nodrošināšana (SM-6)					
5.1	Regulāri apzināt un apkopot novada iedzīvotāju izglītības vajadzības, darba devēju pieprasījumu, izglītības iestāžu piedāvājumu pieaugušo izglītības jomā. Atbilstoši rezultātiem sniegt pārskatu par pieaugušo izglītības pieprasījumu un piedāvājumu novadā. Nodrošināt daudzveidīgu pieaugušo izglītības piedāvājumu atbilstoši novada	▶ ANO 4. mērķis ▶ ET2020 ▶ ES-KPP-2027 4.2.3.SAM ▶ NAP2027 ▶ IAP-2027 RV3.3.	▶ Reizi gadā veikta iedzīvotāju aptauja un sagatavots pārskats ▶ Izglītības iestāžu darbiniekiem apkopojums veikts pēc pašvērtējuma	▶ Izglītības pārvalde	Pašvaldības budžets	2025.–2029.

Nr. p.k	Pasākumi	Atbilstība plānošanas dokumentiem	Iznākuma rādītājs	Atbildīgās institūcijas	Finansējuma avots	Termiņš
	iedzīvotāju interesēm, dažādām mērķauditorijām un darba tirgus vajadzībām.		ziņojuma sagatavošanas			
5.2	Nodrošināt Tukuma novada iedzīvotāju dalību ES finansētā projektā "Atbalsts pieaugušo individuālajās vajadzībās balstītai pieaugušo izglītībai" un individuālo mācību kontu izveidi.	▶ ES-KPP-2027 4.2.4.SAM; ▶ 4.2.3.SAM ▶ NAP2027 ▶ IAP-2027 RV3.3.	▶ Pieaugušo izglītības pasākumu skaits un pieaugušo izglītībā iesaistīto personu skaits	▶ Izglītības pārvalde	ESF+ projekts Nr. 4.2.4.2/1/24/I/001 "Mācības nodarbinātajiem"	2025.–2029.
6	RV6. Mūsdienīgas izglītības vides radīšana (SM-3)					
6.1	Veikt ikgadēja izglītības iestāžu apsekošanu, resursu apzināšanu un investīcijas plāna sastādīšanu.	▶ EIT-2025 3. dimensija ▶ EIT-2030 ▶ IAP-2027 RV2.2. ▶ ES-KPP-2027 4.2.1. SAM, 4.2.3. SAM ▶ KPR-IAS-2030 ▶ TN-IAS-2042 IP2	▶ Ikgadējs izglītības iestāžu apsekošanas izvērtējums un plāns	▶ Pašvaldība	Pašvaldības budžets	2025.–2029.
6.2	Atjaunot un modernizēt izglītības iestāžu iekšējās un ārējās vides materiāltehnisko bāzi atbilstoši aktuālajam izglītības saturam un	▶ EIT-2025 3. dimensija ▶ EIT-2030 ▶ IAP-2027 RV2.2.	▶ Modernizēto kabinetu un mācību telpu skaits	▶ Pašvaldība	Pašvaldības budžets; ESF+ 4.2.2.1 pasākuma projekts	2025.–2029.

Nr. p.k	Pasākumi	Atbilstība plānošanas dokumentiem	Iznākuma rādītājs	Atbildīgās institūcijas	Finansējuma avots	Termiņš
	tendencēm (STEM, STEAM kabineti, sporta infrastruktūra, āra laukumi u.c.). Nodrošināt kabinetu pieejamību visiem mācību priekšmetiem.	▶ ES-KPP-2027 4.2.1. SAM, 4.2.3. SAM ▶ KPR-IAS-2030 ▶ TN-IAS-2042 IP2	▶ Kabinetu pieejamība visiem mācību priekšmetiem (cik % mācību priekšmetu nodrošināti ar atbilstoši aprīkotu telpu un aprīkojumu) ▶ Tehnoloģiju un aprīkojuma atbilstība mācību saturam		“Kvalitatīvas un mūsdienīgas izglītības īstenošana pirmsskolas, pamata un vidējās izglītības pakāpē”, ERAF projekts Nr.4.2.1.5/1/24/l/0 01 “Izglītības iestāžu nodrošinājums pilnveidotā vispārējās izglītības satura kvalitatīvai ieviešanai”	
6.3	Veidot drošu un atbalstošu vidi gan izglītojamajiem, gan pedagogiem, iekļaujot fiziskās drošības pasākumus (kameronas, norobežojumi u.c.) un emocionālās labizjūtas atbalstu (mentoringa programmas u.c.).	▶ NAP ▶ IAP-2027 RV2.2. ▶ TNP-PMP-PSIP-2028	▶ Drošības kameru, apgaismojuma, žogu vai citu infrastruktūras elementu skaits pirms un pēc uzlabojumiem ▶ Skolēnu un pedagogu subjektīvā	▶ Pašvaldība	Pašvaldības budžets; ESF+ 4.2.3.1. pasākuma “Integrēta “skola–kopiena” projekts “Skola kopienā”	2025.–2029.

Nr. p.k	Pasākumi	Atbilstība plānošanas dokumentiem	Iznākuma rādītājs	Atbildīgās institūcijas	Finansējuma avots	Termiņš
			drošības sajūta, balstoties uz aptauju datiem Incidentu skaita samazinājums (piemēram, huligānisms, konflikti, vandalisms u.c.) salīdzinot ar iepriekšējo periodu			
6.4	Veicināt pieklūstamību izglītības iestādēs, pielāgojot infrastruktūru personām ar funkcionāliem traucējumiem, t.sk. uzbrauktuves, durvis, pielāgotas sanitārās telpas, lifti/pacēlāji u.c. Sagatavot izvērtējumu, prioritizējot iestādes, kurās primāri būtu veicama vides pielāgošana.	- EIT-2025 3. dimensija - EIT-2030 - IAP-2027 RV2.2. - ES-KPP-2027 4.2.1. SAM, 4.2.3. SAM - KPR-IAS-2030 - TN-IAS-2042 IP2	- Pielāgoto izglītības iestāžu, kurās nodrošināta vides pieklūstamība, īpatsvars - Personu ar funkcionāliem traucējumiem apmierinātības rādītāji - Pielāgotos mācību materiālu un IKT risinājumu pieejamība	- Pašvaldība, - Izglītības iestādes	Pašvaldības budžets; Eiropas Atveseļošanas fonda pasākums 3.1.1.5.i. "Izglītības iestāžu infrastruktūras pilnveide un aprīkošana"	2025.–2029.

Nr. p.k	Pasākumi	Atbilstība plānošanas dokumentiem	Iznākuma rādītājs	Atbildīgās institūcijas	Finansējuma avots	Termiņš
7	RV7. Sadarbības veicināšana ar citiem ekosistēmas dalībniekiem (SM-4)					
7.1	Pilnveidot pasākumus un sistēmas, kas veicina vecāku līdzdalību izglītības procesā, piemēram, organizējot pasākumus skolēniem kopā ar ģimenēm, seminārus, konsultācijas un regulāras (reizi semestrī) tikšanās ar pedagogiem. Organizēt pieredzes apmaiņu starp dažādām izglītības iestādēm un popularizēt labo praksi.	▶ Latvija 2030 ▶ IAP-2027 RV 1.1.; RV3.2. ▶ TNP-PMP-PSIP-2028	▶ Notikušo pasākumu skaits ▶ Vecāku apmierinātība ar sadarbību ar izglītības iestādēm	▶ Izglītības iestādes	Pašvaldības budžets	2025.–2029.
7.2	Attīstīt starpinstitucionālo sadarbību dažādu problēmsituāciju gadījumos, tostarp nodrošinot atbalstu pedagogiem šo jautājumu risināšanā.	▶ IAP-2027 RV 1.1.; RV3.2. ▶ TN-AP-2028 RV1 ▶ TNP-PMP-PSIP-2028	▶ Izstrādāts un ieviests starpinstitūciju sadarbības algoritms dažādu problēmsituāciju gadījumos ▶ Sadarbībā ar Sociālo dienestu, Bāriņtiesu u.c. pašvaldības iestādēm tiek pilnveidota atbalsta	▶ Izglītības pārvalde	Pašvaldības budžets	2025.–2029.

Nr. p.k	Pasākumi	Atbilstība plānošanas dokumentiem	Iznākuma rādītājs	Atbildīgās institūcijas	Finansējuma avots	Termiņš
			pasākumu sistēma ģimenēm ar bērniem			
7.3	Attīstīt sadarbību starp izglītības iestādēm un finansiāli atbalstīt izglītības iestāžu dalību vietēja, valstiska un starptautiska mēroga projektos un pasākumos.	▶ EIT-2025 6. dimensija ▶ IAP-2027 RV 2.3. ▶ TN-AP-2028	▶ Iesaistīto izglītības iestāžu skaits sadarbības pasākumos, aktivitātēs, projektos ▶ Katra izglītības iestāde ik gadu iesaistās vismaz vienā vietēja un valstiska/starptautiska mēroga projektā, konkursā u.tml.	▶ Izglītības pārvalde	Pašvaldības budžets	2025.–2029.
7.4	Nodrošināt daudzveidīgu un koordinētas karjeras izglītības sistēmas attīstību sadarbībā ar uzņēmējdarbības sektoru, kas aptver visas izglītības iestādes, darba ar jaunatni īstenotājus, uzņēmējus un paredz aktivitātes visu vecumposmu izglītojamiem un jauniešiem, nodrošina datu uzkrāšanu, analīzi un pasākumu efektivitātes izvērtēšanu.	▶ TN-AP-2028 RV1 ▶ TN-JPAS-2027 ▶ IAR-2027 RV 2.3.	▶ Izstrādāta un ieviesta karjeras attīstības atbalsta pakalpojumu sistēma ▶ Pašvaldībā ir noteikts par karjeras izglītību atbildīgais speciālists, kas	▶ Izglītības pārvalde	Pašvaldības budžets	2026.

Nr. p.k	Pasākumi	Atbilstība plānošanas dokumentiem	Iznākuma rādītājs	Atbildīgās institūcijas	Finansējuma avots	Termiņš
			koordinēt darbu novada līmenī			
7.5	Pilnveidot karjeras attīstības atbalsta pakalpojumus – karjeras informācijas, karjeras izglītības un karjeras konsultāciju aktivitātes Tukuma novadā.	▶ TN-AP-2028 RV1 ▶ TN-JPAS-2027	▶ Izglītojamo skaits, kuri piedalās karjeras izglītības pasākumos ▶ Katrā izglītības iestādē ir tarificēts karjeras konsultants	▶ Izglītības pārvalde ▶ Izglītības iestādes	Pašvaldības budžets	2025.–2029.
7.6	Attīstīt sadarbību starp izglītības iestādēm un organizācijām, uzņēmējiem, lai veicinātu izglītojamo karjeras attīstību, piedāvājot praktiskas mācību iespējas, konkursus un citus pasākumus.	▶ TN-AP-2028 RV1 ▶ TN-JPAS-2027	▶ Sadarbības pasākumu skaits ▶ Kopīgu sadarbības projektu skaits.	▶ Izglītības iestādes	Pašvaldības budžets	2025.–2029.
8	RV8. Efektīva izglītības resursu pārvaldība un ilgtspējība (SM-5)					
8.1	Atbalstīt izglītības iestāžu vadības kapacitāti pārmaiņu vadībā, nodrošināt atbalsta pasākumus, organizējot izglītības iestādes vadības komandas tikšanās ar pašvaldības izglītības	▶ IAP-2027 RV4.1.; RV4.2. ▶ KPR-AP-2027 RV1.4. ▶ TN-IAS-2042 IP1 ▶ TN-AP-2028 RV1	▶ Reizi gadā veikts izvērtējums un sagatavoti ieteikumi nepieciešamajiem atbalsta pasākumiem	▶ Izglītības pārvalde sadarbībā ar pašvaldību	Pašvaldības budžets	2025.–2029.

Nr. p.k	Pasākumi	Atbilstība plānošanas dokumentiem	Iznākuma rādītājs	Atbildīgās institūcijas	Finansējuma avots	Termiņš
	speciālistiem, lai kopīgi plānotu izglītības iestādes attīstību.					
8.2	Palielināt pašvaldības ieguldījumu izglītībā, īpaši pedagogu atalgojumā un mācību materiālos.	▶ EIT-2025 1.; 4. dimensija ▶ NAP2027 ▶ IAP-2027 1. mērķis	▶ Pedagogu atalgojuma pieaugums ▶ Ieguldījumu pieaugums mācību materiālos	▶ Pašvaldība	Pašvaldības budžets	2026.–2029.

5 Izglītības iestāžu tīkla attīstības modeļi

Pirmsskolas un sākumskolas (1. – 6. klases) pakāpē vadošais kritērijs ir izglītības **pakalpojumu pieejamība** pēc iespējas tuvāk izglītojamo dzīvesvietai. Šī principa ietvaros būtiskākais uzdevums ir vietu nodrošināšana pirmsskolas izglītības iestādēs visiem Tukuma novadā dzīvojošiem bērniem, kā arī sākumskola pēc iespējas tuvāk bērna dzīvesvietai (kur tas ir ekonomiski pamatoti), pārvadājumu nodrošināšana, kompensējoši mehānismi transporta izdevumiem, sakārtots transporta tīkls. Plānojot resursu ieguldījumu pirmsskolas izglītības iestāžu attīstībā, ir būtiski, lai pēc iespējas lielāks īpatsvars bērnu apmeklētu tuvāko pirmsskolas izglītības iestādi.

Pamatskolas 2. posmā (7. – 9. klase) un vidējās izglītības (10. – 12. klase) pakāpē vadošais kritērijs ir pieprasījumam atbilstošs **efektīvs skolu tīkls**, kas ir pamatnosacījums atbildīgai un pamatotai sabiedrības resursu izlietošanai un kvalitatīvas izglītības nodrošināšanai visu pašvaldības iedzīvotāju labākajās interesēs. Šī principa ietvaros būtiskākais ir izglītības iestāžu audzēkņu radošuma un talantu attīstība, izcilības veicināšana, novada izglītības iestāžu un tajās strādājošo pedagogu konkurētspējas paaugstināšanas, mācību vides uzlabošana – nodrošinājums ar informācijas tehnoloģijām, kvalitatīvas sporta infrastruktūras pieejamība, STEM izglītības programmu attīstība, vispārējās izglītības iestāžu specializācija dažādu specifisku izglītības programmu veidu nodrošināšanā.

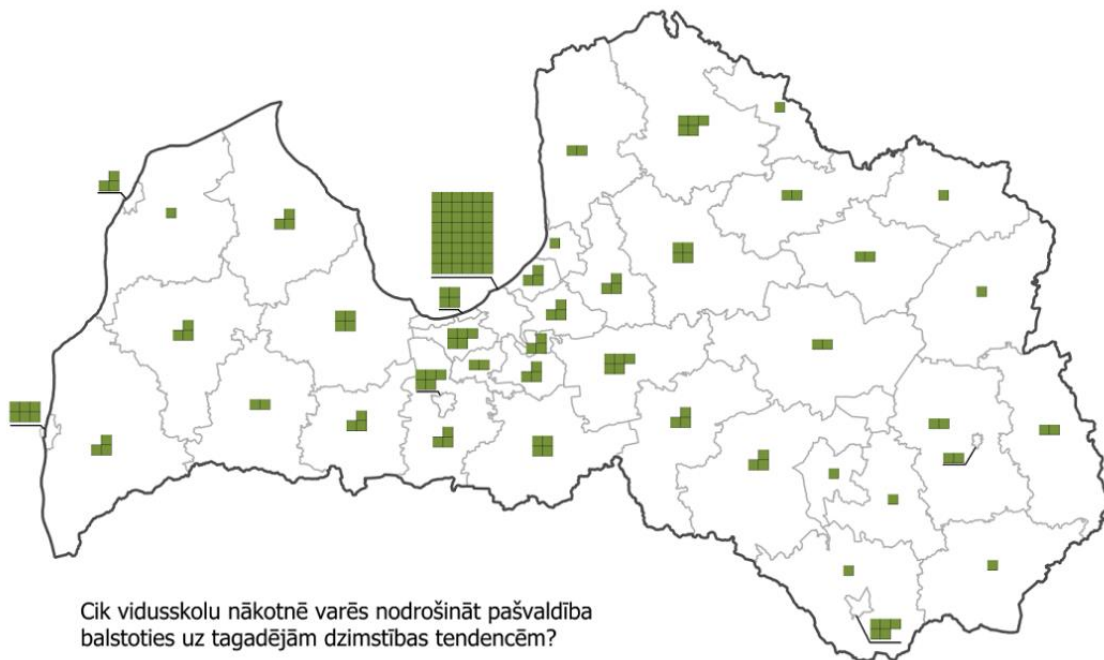
Saskaņā ar IZM sniegto informāciju Tukuma novads ir viena no tām pašvaldībām, kurās kopumā ir sakārtots skolu tīkls. Vienlaikus IZM ir izstrādājusi modeli par optimālo izglītības iestāžu tīklu, kas parāda, cik vidusskolas katra pašvaldība varēs nodrošināt, ņemot vērā demogrāfijas izmaiņas, esošo izglītības iestāžu skaitu un finansēšanas modeli “Programma skolā”.

Modelī analizēti Centrālās statistikas pārvaldes dati par iedzīvotāju un pedagogu skaitu, vecumu un pašreizējo skolu tīklu. Saskaņā ar modelēšanas rezultātiem Tukuma novadā pašvaldība nākotnē varēs nodrošināt četras vidusskolas, kas ir par vienu vidusskolu mazāk nekā šobrīd.²⁸

²⁸ Izglītības ministrija: Nākotnei piemērots skolu tīkls ir 12 pašvaldībās. Pieejams:

<https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/27.02.2025-izglitibas-ministrija-nakotnei-piemerots-skolu-tikls-ir-12-pasvaldibas.a589580/>

Attēls Nr. 4. Vidusskolu skaits nākotnē, balstoties uz tagadējām dzimstības tendencēm (Avots: Izglītības un zinātnes ministrija)

Lai saņemtu valsts finansējumu izglītības programmu nodrošināšanai pilnā apmērā, izglītības iestādēm noteikts kvantitatīvais kritērijs – minimālais izglītojamo skaits atbilstoši teritoriālajam iedalījumam. Ārpus Tukuma pilsētas 1. – 3., 4. – 6. un 7. – 9. klašu grupā tas ir no 30 līdz 45 izglītojamajiem, savukārt 10. – 12. klašu grupā – 60 izglītojamie. Tukuma pilsētas izglītības iestādēs visās klašu grupās noteikts izglītojamo skaits – 120.

Veicot situācijas analīzi un modelēšanu nākamajiem diviem mācību gadiem, secināms, ka kādā no klašu grupām **jaunajam IZM finansējumu modelim neatbilst / tuvākajos gados var neatbilst Cēres sākumskola, Džūkstes pamatskola, Zantes pamatskola, Irlavas pamatskola un Engures vidusskola**. Attiecībā uz Engures vidusskolu Tukuma novada 2024. gada 29. februāra domes sēdē tika pieņemts lēmums noteikt, ka Tukuma novada pašvaldības izglītības iestāde “Engures vidusskola” ir pieejamības izglītības iestāde, saglabājot vispārējās vidējās izglītības pakāpi. Analizējot attiecīgajā gadā 9. klašu audzēkņu skaitu un pieņemot, ka visi 9. klašu absolventi turpinās mācības Engures vidusskolā, secināms, ka arī turpmāko piecu gadu periodā Engures

vidusskolas 10. – 12. klašu posmā nebūs vairāk kā 30 izglītojamie, kas ir puse no noteiktā kvantitatīvā kritērija.

Tabula Nr. 2. Izglītības iestādes, kuras neatbilst / tuvākajos gados var neatbilst jaunajam finansējumu modelim (Avots: Autoru aprēķini)

Izglītības iestāde	Izglītojamo skaits 2024./25. m.g.	Izglītojamo skaits klašu grupā, kas (var) neatbilst	Audzēkņi pirmsskolā	Bērnu (0 – 6 g.v.) skaita izmaiņas pagastā vid. 10 gadu periodā
Cēres sākumskola	Kopā – 36 1. – 3.kl. – 19 4. – 6.kl. – 17	2024./2025. m.g.: 1. – 3.kl. un 4. – 6.kl.; 2025./2026. m.g.: 1. – 3.kl. un 4. – 6.kl.; 2026./2027. m.g.: 1. – 3.kl. un 4. – 6.kl.	29 (t.sk., 5 un vairāk gadi – 17)	–1,2 % gadā
Džūkstes pamatskola	Kopā– 88 1. – 3.kl.– 32 4. – 6.kl. – 24 7. – 9.kl. – 32	2024./2025. m.g.: 4. – 6.kl.; 2025./2026. m.g.: 1. – 3.kl., 4. – 6.kl. un 7. – 9.kl.; 2026./2027. m.g.: 1. – 3.kl.	67 (t.sk., 5 un vairāk gadi – 34)	+1 % gadā
Zantes pamatskola	Kopā – 83 1. – 3.kl.– 28 4. – 6.kl. – 28 7. – 9.kl. – 27	2024./2025. m.g.: 1. – 3.kl., 4. – 6.kl. un 7. – 9.kl.; 2025./2026. m.g.: 1. – 3.kl. un 4. – 6.kl.; 2026./2027. m.g.: 1. – 3.kl. un 7. – 9.kl.	39 (t.sk., 5 un vairāk gadi – 18)	– 4,2 % gadā
Irlavas pamatskola	Kopā – 103 1. – 3.kl.– 31 4. – 6.kl. – 32 7. – 9.kl. – 40	2025./2026. m.g.: 1. – 3.kl.; 2026./2027. m.g.: 1. – 3.kl.	59 (t.sk., 5 un vairāk gadi – 21)	0 %
Engures vidusskola*	Kopā – 211 1. – 3.kl.– 74 4. – 6.kl. – 63 7. – 9.kl. – 41 10. – 12.kl. – 33	2024./2025. m.g.: 10. – 12.kl.; 2025./2026. m.g.: 10. – 12.kl.; 2026./2027. m.g.: 10. – 12.kl.	92 (t.sk., 5 un vairāk gadi – 42)	+1,6 % gadā

* Engures vidusskolā no visiem 9. klašu absolventiem mācības Engures vidusskolā 10.klasē turpina 42%.

Vienlaikus, neskatoties uz izglītojamo skaita samazināšanos, katrai no izglītības iestādēm ir savas stiprās puses un priekšrocības, kuras, stratēģiski izmantojot, ir iespējams noturēt un pat

palielināt izglītojamo skaitu. Turpinājumā 5. tabulā raksturotas jomas, kurās katra no minētajām izglītības iestādēm nākamo piecu gadu laikā varētu specializēties.

Tabula Nr. 3. Izglītības iestāžu specializācija (Avots: Izglītības iestāžu un pašvaldības sniegta informācija)

	Specializācijas virzieni
Cēres sākumskola	1. Iekļaujošā izglītība un speciālās programmas. Izglītības iestāde piedāvā speciālās izglītības programmas. Programma izglītojamajiem ar garīgās veselības traucējumiem (kods 11015711) nākotnē varētu būt tās galvenā specializācija, to šobrīd jau izmanto Talsu novada izglītības iestādes. 2. Kultūras izglītība pirmsskolas un sākumskolas grupām. Izglītības iestāde pirmsskolas bērniem piedāvā papildu nodarbības mūzikā un dejā, kas, turpinot attīstību, varētu kļūt par izglītības iestādes stipro pusi. 3. Vides izglītības attīstība. Izglītības iestāde jau piedalās vides projektos. Izglītības procesā un projektos nākotnē iespējams vēl vairāk uzsvērt ekoloģisko domāšanu, īstenojot jaunus praktiskus vides izglītības projektus. 4. Starptautiskā sadarbība un finansējuma piesaiste. Izglītības iestāde sadarbojas ar Vāciju, piesaistot papildu finansējumu ēdināšanai. Nākotnē attīstāma paplašināta starptautiskā sadarbība, apmaiņas programmas un projektu vadība, lai izglītības iestādei piesaistītu vairāk resursu. 5. Vasaras nometnes un neformālā izglītība. Izglītības iestāde organizē vasaras nometnes, kas varētu kļūt par tās specializāciju, turpinot attīstīt aizvien jaunas tematiskas programmas.
Džūkstes pamatskola	1. Iekļaujošā izglītība un individuāla pieeja. Speciālās izglītības programmas izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem, mācīšanās traucējumiem un jauktiem mācību traucējumiem pirmsskolā būtu galvenās stiprināmās jomas. Līdztekus tam izglītības iestāde kā stipro pusi var pozicionēt mazo izglītojamo skaitu klasēs un tās individuālo pieeja katram skolēnam. 2. Sporta infrastruktūra un nometnes. Izglītības iestādei ir laba sporta infrastruktūra, tādēļ nākotnē var tikt attīstīta sadarbība ar sporta organizācijām dažādu sporta pasākumu īstenošanai un veselīga dzīvesveida veicināšanai. Tāpat

izglītības iestāde var attīstīt nometņu programmas, piedāvājot nometnes ar sporta ievirzi.

3. Mazpulku kustība. Izglītības iestādē aktīvi darbojas mazpulku kustība un iestāde aktīvi nākotnē attīstīs šo virzienu, piedāvājot iesaistīties mazpulku kustībā un realizējot projektus.

4. Veselību veicinoša izglītības iestāde. Izglītības iestāde ir veselību veicinošas skolas tīkla dalībnieki. Šo virzienu plānots attīstīt arī nākotnē, ietverot zaļās domāšanas un fizisko aktivitāšu veicināšanu.

**Zantes
pamatskola**

1. Eko skola. Kā Eko skola Zantes pamatskola varētu nostiprināt savu lomu kā ilgtspējīgas izglītības centrs, piedāvājot praktiskas ekoloģiskās aktivitātes, vides projektus un sadarbību ar vietējām un starptautiskām organizācijām.

2. Jauniešu organizācijas. Izglītības iestāde jau aktīvi darbojas ar mazpulkiem, Zantes jauniešu biedrību "Es-tev, Tu-man!" un jaunsargiem, kas veicina skolēnu patriotismu, pilsonisko līdzdalību, līderību un sniedz praktiskās prasmes. Jomu iespējams izcelt kā izglītības iestādes stipro pusi, kā arī attīstīt sadarbību ar citām izglītības iestādēm un īstenot dažādus pieredzes apmaiņas un izglītojošus pasākumus.

3. Starptautiskā sadarbība un Erasmus+ projekti. Dalība Erasmus+ projektos sniedz izglītības iestādei iespēju attīstīt starptautisko sadarbību, piedāvājot skolēniem un pedagogiem apmaiņas programmas, pieredzes apmaiņu un jaunas mācību metodes. Nākotnē izglītības iestāde var izcelt un turpināt attīstīt globālo izglītību, veicinot valodu apguvi, kultūras izpratni.

**Irlavas
pamatskola**

1. Vides izglītība un ilgtspējīga attīstība. Izglītības iestāde aktīvi piedalās vides projektos, kas ir attīstāma joma arī nākotnē. Nākotnē vēl aktīvāk iespējams uzsvērt un attīstīt ekoloģisko domāšanu, īstenot praktiskus vides izglītības projektus.

2. Individuāla pieeja un iekļaujošā izglītība. Izglītības iestāde piedāvā speciālās pamatzglītības programmas izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (kods 21015811), kas var kļūt par vienu no tās specializācijām. Tāpat tā kā savu priekšrocību var uzsvērt nelielās klases, kas nodrošina individuālu pieeju katram skolēnam.

3. Interesešu izglītības piedāvājums. Izglītības iestāde piedāvā plašu interesešu izglītības programmu klāstu, kas ir tās stiprā puse. Nākotnē programmu saturā var vēl vairāk iekļaut radošās darbnīcas, sporta aktivitātes un kultūras pasākumus, kas veicina skolēnu vispusīgu attīstību.

4. Starptautiskā sadarbība un Erasmus+ projekti. Izglītības iestādes dalība Erasmus+ projektos sniedz tai iespēju arī nākotnē attīstīt starptautisko sadarbību, piedāvājot skolēniem un pedagogiem pieredzes apmaiņu un palīdzot attīstīt jaunas mācību metodes, pilnveidot valodas prasmes un iepazīt jaunas kultūras.

5. Sporta attīstība. Izglītības iestādei ir teicama sporta infrastruktūra, kas varētu kļūt par tās vienu no galvenajām specializācijām. Nākotnē iespējams paplašināt sporta programmas, sadarbību ar sporta organizācijām un veicināt veselīga dzīvesveida aktivitātes.

Engures vidusskola

1. Sporta un veselīga dzīvesveida attīstība. Izglītības iestādei ir laba un daudzpusīga sporta infrastruktūra, kas ir nozīmīgs resurss tās turpmākā attīstībā. Izmantojot sporta infrastruktūru un citus resursus, izglītības iestāde var veicināt fiziskās un mentālās veselības aktivitātes skolēniem un citiem iedzīvotājiem, attīstīt uztura un veselīga dzīvesveida apmācības, sadarbojoties ar veselības speciālistiem.

2. Padziļināta dabaszinātņu un tehnoloģiju mācību jomas apguve. Engures vidusskola savu tālāko attīstības modeli varētu saistīt ar padziļinātu dabaszinātņu un tehnoloģiju mācību jomu apguvi pamatskolā 7. – 9. klašu posmā. Tāpat izglītības iestāde varētu nostiprināt savu lomu kā vides izglītības centrs, piedāvājot dažādas praktiskas aktivitātes un īstenojot vides projektus.

3. Dienesta viesnīca kā resurss. Izglītības iestādei ir sava dienesta viesnīca, ko var izmantot kā skolēni, tā personāls. Dienesta viesnīcas esamība ir spēcīgs resurss, ko var izmantot, gan lai piesaistītu skolēnus no citām teritorijām, gan lai organizētu vairāku dienu pasākumus, nometnes, neformālās izglītības apmācības, uzņemtu ārvalstu viesus pieredzes apmaiņā un īstenotu citus pasākumus.

4. Interesešu izglītības un fakultatīvo nodarbību attīstība saistībā ar jūrniecību. Engures vidusskolai ir potenciāls atjaunot valstī kādreiz tik populāro skolēnu komkursu "Vai Tu mīli jūru", ar kuru palīdzību varētu piesaistīt izglītojamus

fakultatīvās nodarbībās vidusskolas posmā, interešu izglītības programmā piedāvāt audzēkņiem apgūt matroža profesiju.

5.Vispārējā vidējā izglītība. Nākotnē īstenot vispārējās vidējās izglītības programmu komunikācija, sabiedriskās attiecības, pedagoģija sports un veselība ar speciālizāciju - valsts aizsardzības mācība, psiholoģija, sporta menedžments.

6 Izglītības ekosistēmas attīstības stratēģijas īstenošanas, uzraudzības un aktualizācijas kārtība

Stratēģijas īstenošanas uzraudzības un aktualizācijas kārtības pamatuzdevums ir nodrošināt savlaicīgu un rezultatīvu Tukuma novada Izglītības ekosistēmas attīstības stratēģijas 2025.–2029. gadam ieviešanu.

Par Stratēģijas ieviešanas uzraudzību ir **atbildīga iestādes “Pašvaldības administrācija” nodaļa “Izglītības pārvalde”**. Par resursu piešķiršanu Stratēģijas rīcības plānā noteikto darbību īstenošanai ikgadējā pašvaldības budžeta plānošanas procesa ietvaros atbildīga ir Tukuma novada dome, kā arī atbilstošās komitejas: Izglītības, kultūras un sporta komiteja un Finanšu komiteja.

Stratēģijas ieviešanas uzraudzības procesa ietvarā **Izglītības pārvalde ik gadu izvērtē** izglītības nozares attīstību raksturojošos rezultātos rādītājus (skatīt tabulu Nr. 5), salīdzinot to dinamiku ar iepriekšējiem gadiem, kā arī rīcības plānā noteikto pasākumu izpildi, tostarp iznākuma rādītājus. Lai iegūtu nepieciešamos datus, Izglītības pārvaldei ir jāsadarbojas ar izglītības iestādēm un citām rīcības plānā par pasākumu izpildi norādītajām atbildīgajām iestādēm, tostarp iegūstot viedokli no dažādiem ekosistēmas dalībniekiem (izglītojamajiem, vecākiem, pedagogiem, novada iedzīvotājiem, uzņēmējiem u.c.).

Ikgadējais pārskats par Stratēģijas ieviešanu tiek sagatavots koncentrētā un strukturētā formā, ievērojot piekļūstamības vadlīnijas. Izglītības pārvalde to **izstrādā pirms katra mācību gada sākuma. Ja nepieciešams, tiek veikta Rīcības plāna aktualizācija**. Aktualizētā Rīcības plāna redakcijā (ja attiecībāms) tiek ietverti kā jaunie pasākumi, tā arī izmaiņas iepriekš plānotajās darbībās, sniedzot argumentētu pamatojumu izmaiņu nepieciešamībai. Pārskats par rīcības plāna īstenošanas progresu, secinājumi un priekšlikumi, kā arī veiktās izmaiņas Rīcības plānā (ja attiecināms) **tiek publiskas Izglītības pārvaldes tīmekļvietnē**.

Saskaņā ar Izglītības likumā noteikto Tukuma novada Izglītības pārvalde reizi četros gados sagatavo pārskatu par izglītības kvalitāti novadā un minēto pārskatu iesniedz pašvaldībai un Izglītības kvalitātes valsts dienestam.²⁹

²⁹ Grozījumi Izglītības likumā, 18. pants (2) 1) <https://likumi.lv/ta/id/336844-grozijumi-izglitibas-likuma>

Tabula Nr. 4. Izglītības nozares attīstību raksturojošie rezultatīvie rādītāji

Rādītājs	Bāze	Sasniedzamais rezultāts	Datu avots
Bērnu īpatsvars, kuri apmeklē tuvāko pirmsskolas izglītības iestādi. (SM-1)	~65%	 (90%)	Pašvaldības dati un vecāku aptauja
Izglītības iestāžu skaits (īpatsvars), kurās pamatizglītības līmenī centralizēto eksāmenu rezultāti pārsniedz vai ir līdzvērtīgi valsts vidējiem rādītājiem ne mazāk kā divos mācību priekšmetos. (SM-1)	8/17 (47 %) (2024.)	 (60 %)	VIAA
Pamatizglītības centralizētos eksāmenus nenokārojušo īpatsvars no visiem eksāmenu kārtotājiem. (SM-1)	3% (2024.)	 (3 %)	VIAA
Izglītības iestāžu skaits (īpatsvars), kurās vispārējās vidējās izglītības centralizēto eksāmenu optimālajā līmenī (latviešu valoda, angļu valoda, matemātika) rezultāti pārsniedz vai ir līdzvērtīgi valsts vidējiem rādītājiem ne mazāk kā divos mācību priekšmetos. (SM-1)	4/6 (67 %) (2024.)	 (75 %)	VIAA
Centralizēto eksāmenu augstākajā līmenī kārtotāju īpatsvars STEM jomās (fizika, ķīmija, matemātika, bioloģija) vidusskolās attiecībā pret optimālā līmeņa eksāmenu (latviešu valoda, angļu valoda, matemātika) kārtotāju vidējo skaitu. ³⁰ (SM-1)	47 % (2024.)	 (60 %)	VIAA
Izglītības iestāžu skaits, kuras īsteno speciālās izglītības programmas (SM-1)	21 (2024./25. m.g.)	 (25)	Pašvaldības dati
Atbalsta personāla slodžu skaits pirmsskolas un vispārējās izglītības iestādēs (SM-1)	111 (2024./25. m.g.)	 (120)	Pašvaldības dati
Izglītojamo labbūtība – pozitīvās atbildes uz jautājumu: “Kopumā vērtējot, vai Tu skolā jūties labi?” (SM-1)	n.d.*	 (vismaz 60 %)	EDURIO aptauja

³⁰ Aprēķins: fizikas, ķīmijas, matemātikas, bioloģijas augstākā līmeņa eksāmenu kārtotāju skaits attiecībā pret vidējo optimālā līmeņa eksāmenu kārtotāju skaitu latviešu valodā, angļu valodā, matemātikā

Rādītājs	Bāze	Sasniedzamais rezultāts	Datu avots
Pedagogu apmierinātība ar darba apstākļiem - pozitīvas atbildes uz jautājumu: "Vai Jūs savu skolu ieteiktu citiem pedagogiem kā darba vietu?" (SM-2)	n.d.*	 (vismaz 90 %)	EDURIO aptauja
Pedagogu, kuri ir jaunāki par 35 gadiem, īpatsvars (SM-2)	19,4 % (2024./25. m.g.)	 (20 %)	Pašvaldības dati
Izglītības iestāžu ēku pilnīga vai daļēja pieejamība personām ar kustību traucējumiem (SM-3)	22,8 % (2024./25. m.g.)	 (30 %)	Pašvaldības dati
Īpatnējais enerģijas patēriņš pašvaldības īpašumā esošajās izglītības iestāžu ēkās, kWh/m ² gadā (SM-3)	n.d.*		Pašvaldības dati
Izglītības iestāžu iekštelpu sporta infrastruktūras stāvoklis (SM-3)	70 % (2024./25. m.g.)	 (75 %)	Izglītības iestādes
Izglītības iestāžu ārtelpas sporta infrastruktūras stāvoklis (SM-3)	40 % (2024./25. m.g.)	 (50 %)	Izglītības iestādes
Vecāku apmierinātība ar sadarbību ar izglītības iestādēm (SM-4)	n.d.*	 (vismaz 70 %)	EDURIO aptauja
Absolventu īpatsvars, kuri turpina izglītību pēc pamatzglītības (SM-4)	97 % (2024.)	 (99 %)	Pašvaldības dati
Absolventu īpatsvars, kuri turpina izglītību pēc vidējās izglītības ieguves (SM-4)	78 % (2024.)	 (82 %)	Pašvaldības dati
Interesešu izglītībā iesaistīto bērnu un jauniešu īpatsvars ar valsts mērķdotāciju un pašvaldību finansētajās tehniskās jaunrades un vides izglītības programmās (SM-6)	13 % (2024./25. m.g.)	 (17 %)	Pašvaldības dati
Izglītojamo īpatsvars, kas piedalās profesionālās ievirzes programmās (SM-6)	42,5 % (2024./25. m.g.)	 (42,5%)	Pašvaldības dati

Rādītājs	Bāze	Sasniedzamais rezultāts	Datu avots
25 – 64 gadus veci pieaugušie, kuri pēdējo 12 mēnešu laikā piedalījušies formālajā vai neformālajā izglītībā/mācībās (SM-6)	n.d.* (11 % vid. Latvijā ³¹)	 (15 %)	Aptaujas

**Mērījums nav veikts. Pirmais mērījums paredzēts 2026. gadā.*

³¹ Centrālā statistikas pārvalde. Pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_IZG_IZ_IZI/IZI050

7 Kopsavilkums

Tukuma novada Izglītības ekosistēmas attīstības stratēģija 2025.–2029. gadam ir vidēja termiņa nozares attīstības plānošanas dokuments, kas raksturo esošo situāciju izglītības jomā novadā un nosaka izglītības nozares attīstības mērķus, uzdevumus un rīcības piecu gadu periodā. Stratēģija ir izstrādāta, ievērojot saskaņotības un pēctecības principu, ņemot vērā normatīvos aktus un augstāk stāvošus attīstības plānošanas dokumentus. Stratēģiju veido divas atsevišķas daļas: (1) Esošās situācijas izvērtējums un (2) Stratēģiskā un rīcību daļa.

Būtiskākie nākamo piecu gadu **izaicinājumi un vajadzības** izglītības jomā novadā ir:

- ▶ Izglītības iestāžu piedāvājuma pielāgošana demogrāfiskajām izmaiņām;
- ▶ Iekļaujošas un speciālās izglītības attīstīšana;
- ▶ Pedagoģiskā personāla attīstība un resursi;
- ▶ Kvalitatīva izglītības piedāvājuma nodrošināšana;
- ▶ Infrastruktūras uzlabošana un piekļūstamība;
- ▶ Finansiālais nodrošinājums un tā atbilstība izglītības jomas vajadzībām.

Izglītības jomā Tukuma novada **vīrsmērķis** ir nodrošināt ilgtspējīgu, iekļaujošu un nākotnes vajadzībās balstītu izglītības sistēmu Tukuma novadā, kas nodrošina kvalitatīvu, pieejamu un personalizētu izglītību katram izglītojamajam mūža garumā, veicina izglītības personāla profesionālo izaugsmi un labklājību, stiprina sadarbību starp dažādām iesaistītajām pusēm, sniedzot iespējas ikvienam Tukuma novada iedzīvotājam attīstīt radošumu, kritisko domāšanu un spēju pielāgoties dinamiskajai un mainīgajai pasaulei. Tādējādi redzams, ka Stratēģija paredz personalizētākas izglītības pieejas attīstīšanu, nodrošinot elastīgākus mācību risinājumus un individuālu atbalstu katram izglītojamajam, lai veicinātu viņu radošumu, kritisko domāšanu un spēju pielāgoties mainīgajai pasaulei. Šādas pieejas attīstībā būtiska ir atbalsta personāla piesaiste un profesionāla atbalsta sniegšana arī pedagogiem.

Izglītības attīstības vīrsmērķi palīdzēs īstenot četras prioritātes un seši stratēģiskie mērķi. Tie aptver tādas jomas un atslēgvārus kā **kvalitatīva, iekļaujoša, pieejama un personalizēta izglītības sistēma, atbalsts un profesionālā attīstība pedagogiem, mūsdienīga, droša un motivējoša izglītības vide, ciešāka sadarbība starp izglītības iestādēm, ģimenēm un citiem izglītības ekosistēmas dalībniekiem**.

Prioritāšu un stratēģisko mērķu īstenošanai ir izstrādāts Rīcības plāns, kurā kopumā astoņos rīcības virzienos ir ietverti 39 pasākumi. Lielākais pasākumu skaits ir orientēts uz pedagogu piesaisti, atbalstu un profesionālo attīstību (deviņi pasākumi), kvalitatīvas, pieejamas,

personalizētas izglītības attīstību (astoņi pasākumi) un sadarbības veicināšanu ar citiem ekosistēmas dalībniekiem (seši pasākumi).

Plānojot izglītības iestāžu tīkla attīstību, ir būtiski uzsvērt, ka pirmsskolas un sākumskolas (1. – 6. klases) pakāpē vadošais kritērijs ir izglītības pakalpojumu pieejamība pēc iespējas tuvāk izglītojamo dzīvesvietai. Šī principa ietvaros būtiskākais uzdevums ir vietu nodrošināšana pirmsskolas izglītības iestādēs visiem Tukuma novadā dzīvojošiem bērniem, jo īpaši, veicinot vecāku izvēli par labu tuvākajai pirmsskolas izglītības iestādei.

Pamatskolas 2. posmā (7. – 9. klase) un vidējās izglītības (10. – 12. klase) pakāpē vadošais kritērijs ir pieprasījumam atbilstošs efektīvs skolu tīkls, kas ir pamatnosacījums atbildīgai sabiedrības resursu izlietošanai un kvalitatīvas izglītības nodrošināšanai visu pašvaldības iedzīvotāju labākajās interesēs.

Lai saņemtu valsts finansējumu izglītības programmu nodrošināšanai pilnā apmērā, Izglītības un zinātnes ministrija izglītības iestādēm plāno noteikt kvantitatīvo kritēriju – minimālo izglītojamo skaitu atbilstoši teritoriālajam iedalījumam. Veicot situācijas analīzi un modelēšanu diviem nākamajiem mācību gadiem, secināms, ka kādā no klašu grupām jaunajam ministrijas finansējuma modelim neatbilst vai var neatbilst Cēres sākumskola, Džūkstes pamatskola, Zantes pamatskola, Irlavas pamatskola un Engures vidusskola. Ņemot vērā secināto, Stratēģijā ir rasts redzējums šo iestāžu specializācijai nākotnē, lai tādējādi noturētu un nākotnē piesaistītu jaunus izglītojamus no novada un blakus teritorijām, kā arī veicinātu izglītības iestāžu resursu efektīvu izmantošanu, piemēram, rastu ieņēmumus no dienesta viesnīcas nomas vai nometņu organizēšanas. Rodot nišas ir iespējams piesaistīt ne vien kaimiņu novada izglītojamus, bet attīstīt nacionāla un starptautiska mēroga sadarbību, piedāvāt pakalpojumus, kas var būt noderīgi novada iedzīvotājiem, piemēram, veselību veicinošas aktivitātes u.c.

Stratēģijā būtiska sadaļa ir Stratēģijas īstenošanas uzraudzība. Lai to īstenotu dokumentā ir noteikti 20 rezultatīvie rādītāji. Tie raksturo katru stratēģisko mērķi un to attīstība regulāri tiks monitorēta.

Pielikumi

1. pielikums. Politikas plānošanas dokumentu analīze

Tabula Nr. 5. Tukuma novada Izglītības ekosistēmas attīstības stratēģija 2025. – 2029. gadam mērķu sasaiste ar starptautiska un nacionāla mēroga politikas plānošanas dokumentiem (Avots: Autoru izstrādāts)

Politikas plānošanas dokumenti	SM-1: Veidot kvalitatīvu, iekļaujošu un individualizētu izglītības sistēmu, kas atbilst katra izglītojamā vajadzībām	SM-2: Veidot pedagogiem atbalsta un profesionālās attīstības sistēmu	SM-3: Veidot mūsdienīgu, drošu un motivējošu izglītības vidi	SM-4: Stiprināt sadarbību starp izglītības iestādēm, ģimenēm un citiem ekosistēmas dalībniekiem	SM-5: Veicināt izglītības sistēmas ilgtspējību un efektīvu pārvaldi	SM-6: Stiprināt pieejamu un kvalitatīvu interešu, profesionālās ievirzes un pieaugušo izglītību
Starptautiskais līmenis						
ANO ilgtspējīgas attīstības mērķi 2030	ANO 4. mērķis: Nodrošināt iekļaujošu un kvalitatīvu izglītību un veicināt mūžizglītības iespējas 8. mērķis: Veicināt noturīgu, iekļaujošu un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, pilnīgu un produktīvu nodarbinātību, kā arī cilvēka cienīgu darbu visiem					
Stratēģiskais ietvars Eiropas sadarbībai izglītībā "Izglītība un apmācība 2020" (ET 2020)	1. stratēģiskais mērķis: Mūžizglītību un mobilitāti padarīt par realitāti					
	2. stratēģiskais mērķis: Uzlabot izglītības un apmācības kvalitāti un efektivitāti			3. stratēģiskais mērķis: Veicināt taisnīgumu, sociālo kohēziju un pilsonisko aktivitāti		

Politikas plānošanas dokumenti	SM-1: Veidot kvalitatīvu, iekļaujošu un individualizētu izglītības sistēmu, kas atbilst katra izglītojamā vajadzībām	SM-2: Veidot pedagogiem atbalsta un profesionālās attīstības sistēmu	SM-3: Veidot mūsdienīgu, drošu un motivējošu izglītības vidi	SM-4: Stiprināt sadarbību starp izglītības iestādēm, ģimenēm un citiem ekosistēmas dalībniekiem	SM-5: Veicināt izglītības sistēmas ilgtspējību un efektīvu pārvaldi	SM-6: Stiprināt pieejamu un kvalitatīvu interešu, profesionālās ievirzes un pieaugušo izglītību
	4. stratēģiskais mērķis: Visos izglītības un apmācības līmeņos sekmēt novatorismu un jaunradi, tostarp uzņēmējdarbības garu un kultūras izpratni					
Eiropas Komisija paziņojums "Par Eiropas izglītības telpas izveidi līdz 2025. gadam"	1. dimensija: Kvalitāte	4. dimensija: Skolotāji un pasniedzēji	3. dimensija: Zaļā un digitālā pārkārtošanās	5. dimensija: Augstākā izglītība		
	2. dimensija: Iekļaušana un dzimumu līdztiesība			6. dimensija: Ģeopolitiskā dimensija		2. dimensija: Iekļaušana un dzimumu līdztiesība
Eiropas Savienības Padomes "Rezolūcija par stratēģisku satvaru Eiropas	Stratēģiskās prioritāte: uzlabot kvalitāti, taisnīgumu, iekļautību un panākumus izglītībā un mācībās ikvienam					
	Stratēģiskā prioritāte: mūžizglītību un mobilitāti padarīt par realitāti ikvienam					
	Stratēģiskā prioritāte: atbalstīt zaļo un digitālo pārkārtošanos izglītībā un mācībās un ar izglītības un mācību palīdzību					

Politikas plānošanas dokumenti	SM-1: Veidot kvalitatīvu, iekļaujošu un individualizētu izglītības sistēmu, kas atbilst katra izglītojamā vajadzībām	SM-2: Veidot pedagogiem atbalsta un profesionālās attīstības sistēmu	SM-3: Veidot mūsdienīgu, drošu un motivējošu izglītības vidi	SM-4: Stiprināt sadarbību starp izglītības iestādēm, ģimenēm un citiem ekosistēmas dalībniekiem	SM-5: Veicināt izglītības sistēmas ilgtspējību un efektīvu pārvaldi	SM-6: Stiprināt pieejamu un kvalitatīvu interešu, profesionālās ievirzes un pieaugušo izglītību
sadarbībai izglītības un mācību jomā ceļā uz Eiropas izglītības telpu un turpmāk (2021 – 2030)”		Stratēģiskā prioritāte: uzlabot kompetences un palielināt motivāciju pedagoga profesijā		Stratēģiskā prioritāte: stiprināt Eiropas augstāko izglītību		
Komisijas paziņojums Digitālās izglītības rīcības plāns 2021. – 2027. gadam “Izglītības un apmācības pārveide digitālajam laikmetam”	1. prioritāte: Augstas veikspējas digitālās izglītības ekosistēmas attīstības veicināšana					
	2. prioritāte: Digitālo prasmju un kompetenču uzlabošana digitālās pārveides īstenošanai					
Eiropas Savienības kohēzijas politikas programma 2021. – 2027. gadam	4.2.1.SAM “Uzlabot vienlīdzīgu piekļuvi iekļaujošiem un kvalitatīviem pakalpojumiem izglītības, mācību un mūžizglītības jomā, attīstot pieejamu infrastruktūru, tostarp, veicinot noturību izglītošanā un mācībās attālinātā un tiešsaistes režīmā”					
	4.2.3.SAM “Sekmēt to, lai – jo īpaši nelabvēlīgā situācijā	4.2.4.SAM “Veicināt mūžizglītību, jo īpaši piedāvājot elastīgas	4.2.3.SAM “Sekmēt to, lai – jo īpaši nelabvēlīgā			4.2.4.SAM “Veicināt mūžizglītību, jo īpaši piedāvājot elastīgas prasmju pilnveides un

Politikas plānošanas dokumenti	SM-1: Veidot kvalitatīvu, iekļaujošu un individualizētu izglītības sistēmu, kas atbilst katra izglītojamā vajadzībām	SM-2: Veidot pedagogiem atbalsta un profesionālās attīstības sistēmu	SM-3: Veidot mūsdienīgu, drošu un motivējošu izglītības vidi	SM-4: Stiprināt sadarbību starp izglītības iestādēm, ģimenēm un citiem ekosistēmas dalībniekiem	SM-5: Veicināt izglītības sistēmas ilgtspējību un efektīvu pārvaldi	SM-6: Stiprināt pieejamu un kvalitatīvu interešu, profesionālās ievirzes un pieaugušo izglītību
	esošām grupām – būtu vienlīdzīga piekļuve kvalitatīvai un iekļaujošai izglītībai un mācībām un iespēja to iegūt, sākot ar pirmsskolas izglītību un aprūpi un vispārējās izglītības un profesionālās izglītības un mācību gaitā līdz pat augstākajai izglītībai un pieaugušo izglītībai un mācībām, tostarp veicināt mācību mobilitāti visiem un atvieglot piekļūstamības	prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas iespējas visiem, ņemot vērā uzņēmējdarbības un digitālās prasmes, labāk prognozējot pārmaiņas un vajadzību pēc jaunām prasmēm, pamatojoties uz darba tirgus vajadzībām, atvieglot karjeras maiņu un sekmējot profesionālo mobilitāti”	situācijā esošām grupām – būtu vienlīdzīga piekļuve kvalitatīvai un iekļaujošai izglītībai un mācībām un iespēja to iegūt, sākot ar pirmsskolas izglītību un aprūpi un vispārējās izglītības un profesionālās izglītības un mācību gaitā līdz pat augstākajai izglītībai un pieaugušo izglītībai un mācībām, tostarp			pārkvalifikācijas iespējas visiem, ņemot vērā uzņēmējdarbības un digitālās prasmes, labāk prognozējot pārmaiņas un vajadzību pēc jaunām prasmēm, pamatojoties uz darba tirgus vajadzībām, atvieglot karjeras maiņu un sekmējot profesionālo mobilitāti”

Politikas plānošanas dokumenti	SM-1: Veidot kvalitatīvu, iekļaujošu un individualizētu izglītības sistēmu, kas atbilst katra izglītojamā vajadzībām	SM-2: Veidot pedagogiem atbalsta un profesionālās attīstības sistēmu	SM-3: Veidot mūsdienīgu, drošu un motivējošu izglītības vidi	SM-4: Stiprināt sadarbību starp izglītības iestādēm, ģimenēm un citiem ekosistēmas dalībniekiem	SM-5: Veicināt izglītības sistēmas ilgtspējību un efektīvu pārvaldi	SM-6: Stiprināt pieejamu un kvalitatīvu interešu, profesionālās ievirzes un pieaugušo izglītību
	iespējas personām ar invaliditāti”		veicināt mācību mobilitāti visiem un atvieglot piekļūstamības iespējas personām ar invaliditāti”			
	4.2.2.SAM “Uzlabot izglītības un mācību sistēmu kvalitāti, iekļautību, efektivitāti un nozīmīgumu darba tirgū, tostarp ar neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanas palīdzību, lai atbalstītu pamatkompetenču, tostarp uzņēmējdarbības un					4.2.2.SAM “Uzlabot izglītības un mācību sistēmu kvalitāti, iekļautību, efektivitāti un nozīmīgumu darba tirgū, tostarp ar neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanas palīdzību, lai atbalstītu pamatkompetenču, tostarp uzņēmējdarbības un digitālo prasmju, apguvi, un sekmējot duālo mācību sistēmu un mācekļības ieviešanu”

Politikas plānošanas dokumenti	SM-1: Veidot kvalitatīvu, iekļaujošu un individualizētu izglītības sistēmu, kas atbilst katra izglītojamā vajadzībām	SM-2: Veidot pedagogiem atbalsta un profesionālās attīstības sistēmu	SM-3: Veidot mūsdienīgu, drošu un motivējošu izglītības vidi	SM-4: Stiprināt sadarbību starp izglītības iestādēm, ģimenēm un citiem ekosistēmas dalībniekiem	SM-5: Veicināt izglītības sistēmas ilgtspējību un efektīvu pārvaldi	SM-6: Stiprināt pieejamu un kvalitatīvu interešu, profesionālās ievirzes un pieaugušo izglītību
	digitālo prasmju, apguvi, un sekmējot duālo mācību sistēmu un mācekļības ieviešanu”					
Nacionālais līmenis						
	Prioritārais ilgtermiņa rīcības virziens: Izglītības pieejamība un pārmaiņas izglītības procesa organizācijā					
	Prioritārais ilgtermiņa rīcības virziens: E-skola un informācijas tehnoloģiju izmantošana					
	Prioritārais ilgtermiņa rīcības virziens: Kontekstuāla izglītība un skolotāja profesijas maiņa			Prioritārais ilgtermiņa rīcības virziens: Skola kā sociālā tīklojuma centrs		Prioritārais ilgtermiņa rīcības virziens: Izglītošanās mūža garumā
Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030. gadam		Prioritārais ilgtermiņa rīcības virziens: Izglītošanās mūža garumā				

Politikas plānošanas dokumenti	SM-1: Veidot kvalitatīvu, iekļaujošu un individualizētu izglītības sistēmu, kas atbilst katra izglītojamā vajadzībām	SM-2: Veidot pedagogiem atbalsta un profesionālās attīstības sistēmu	SM-3: Veidot mūsdienīgu, drošu un motivējošu izglītības vidi	SM-4: Stiprināt sadarbību starp izglītības iestādēm, ģimenēm un citiem ekosistēmas dalībniekiem	SM-5: Veicināt izglītības sistēmas ilgtspējību un efektīvu pārvaldi	SM-6: Stiprināt pieejamu un kvalitatīvu interešu, profesionālās ievirzes un pieaugušo izglītību
Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. – 2027. gadam (NAP2027)	Rīcības virziens “Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība” : “Izglītības kvalitāte un izglītības sistēmas efektīva pārvaldība”					
	Rīcības virziens “Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība” : “Iekļaujoša izglītības vide”		Rīcības virziens “Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība” : “Iekļaujoša izglītības vide”			Rīcības virziens “Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība”: “Izglītība ekonomikas izaugsmei” izglītība”
Reģionālās attīstības pamatnostādnes 2021. 2027.	Rīcības virziens – Pakalpojumu nodrošināšana reģionos atbilstoši demogrāfiskajiem izaicinājumiem, uzdevumi: pašvaldību ēku energoefektivitātes uzlabošana pakalpojumu sniegšanai, pirmsskolas izglītības un bērnu pieskatīšanas pakalpojuma pieejamība					
Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021. – 2027.	2.1. rīcības virziens. Izglītības satura un procesa attīstība	1.1. rīcības virziens. Pedagogu sagatavošana, piesaiste un attīstība	2.2. rīcības virziens. Izglītības vides attīstība	2.3. rīcības virziens. Izglītības piedāvājuma attīstībai nozīmīgu partnerību veidošana	4.1. rīcības virziens. Izglītības sistēmas un iestāžu efektīvas pārvaldības veidošana	3.3. rīcības virziens. Pieaugušo izglītības attīstība

Politikas plānošanas dokumenti	SM-1: Veidot kvalitatīvu, iekļaujošu un individualizētu izglītības sistēmu, kas atbilst katra izglītojamā vajadzībām	SM-2: Veidot pedagogiem atbalsta un profesionālās attīstības sistēmu	SM-3: Veidot mūsdienīgu, drošu un motivējošu izglītības vidi	SM-4: Stiprināt sadarbību starp izglītības iestādēm, ģimenēm un citiem ekosistēmas dalībniekiem	SM-5: Veicināt izglītības sistēmas ilgtspējību un efektīvu pārvaldi	SM-6: Stiprināt pieejamu un kvalitatīvu interešu, profesionālās ievirzes un pieaugušo izglītību
				3.2. rīcības virziens. Sadarbība ar vietējo kopienu un dalīta atbildība izglītības mērķu sasniegšanai	4.2. rīcības virziens. Pētniecībā un pierādījumos balstīta, lietotājcen- trēta izglītības politika	
				3.1. rīcības virziens. Institucionāli risinājumi atbalsta nodrošināšanai ikviena izaugsmei		
Digitālās transformācijas	Rīcības virziens 4.1.1. Sabiedrības digitālo prasmju attīstība izglītības procesā			4.1.3. Pakalpojumu un sistēmu veidošana, pakalpojumu sniegšana	Rīcības virziens 4.1.1. Sabiedrības digitālo prasmju attīstība izglītības procesā	

Politikas plānošanas dokumenti	SM-1: Veidot kvalitatīvu, iekļaujošu un individualizētu izglītības sistēmu, kas atbilst katra izglītojamā vajadzībām	SM-2: Veidot pedagogiem atbalsta un profesionālās attīstības sistēmu	SM-3: Veidot mūsdienīgu, drošu un motivējošu izglītības vidi	SM-4: Stiprināt sadarbību starp izglītības iestādēm, ģimenēm un citiem ekosistēmas dalībniekiem	SM-5: Veicināt izglītības sistēmas ilgtspējību un efektīvu pārvaldi	SM-6: Stiprināt pieejamu un kvalitatīvu interešu, profesionālās ievirzes un pieaugušo izglītību
pamatnostādnes 2021. – 2027. gadam	Rīcības virziens 4.1.2. Sabiedrības digitālo prasmju attīstība no pamatprasmēm līdz augsta līmeņa prasmēm					Rīcības virziens 4.1.2. Sabiedrības digitālo prasmju attīstība no pamatprasmēm līdz augsta līmeņa prasmēm
Jaunatnes politikas pamatnostādnes 2021. – 2027.	4. Rīcības virziens: Darba tirgum un patstāvīgai dzīvei nepieciešamo prasmju un iemaņu apguves veicināšana					4. Rīcības virziens: Darba tirgum un patstāvīgai dzīvei nepieciešamo prasmju un iemaņu apguves veicināšana
Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnes 2021. – 2027.gadam	Rīcības virziens: cilvēkkapitāla stiprināšana, jeb konkurētspējīgas un ilgtspējīgas ekonomiskas izaugsmei atbilstošs darbaspēks veidošana, t.sk. veicinot STEM un caurviju prasmju veicināšana skolās, bāzes zināšanu					Rīcības virziens: cilvēkkapitāla stiprināšana jeb konkurētspējīgas un ilgtspējīgas ekonomiskas izaugsmei atbilstošs darbaspēks veidošana, t.sk. veicinot STEM un caurviju prasmju veicināšana skolās, bāzes zināšanu stiprināšana eksaktajos priekšmetos (fizika/ķīmija/bioloģija/matemātika) arī vides aizsardzības

Politikas plānošanas dokumenti	SM-1: Veidot kvalitatīvu, iekļaujošu un individualizētu izglītības sistēmu, kas atbilst katra izglītojamā vajadzībām	SM-2: Veidot pedagogiem atbalsta un profesionālās attīstības sistēmu	SM-3: Veidot mūsdienīgu, drošu un motivējošu izglītības vidi	SM-4: Stiprināt sadarbību starp izglītības iestādēm, ģimenēm un citiem ekosistēmas dalībniekiem	SM-5: Veicināt izglītības sistēmas ilgtspējību un efektīvu pārvaldi	SM-6: Stiprināt pieejamu un kvalitatīvu interešu, profesionālās ievirzes un pieaugušo izglītību
	stiprināšana eksaktajos priekšmetos (fizika/ķīmija/bioloģija/matemātika) arī vides aizsardzības zinātnēs, ārpusskolas interešu izglītībā, jaunrades pulciņos					zinātnēs, ārpusskolas interešu izglītībā, jaunrades pulciņos

Tabula Nr. 6. Tukuma novada Izglītības ekosistēmas attīstības stratēģija 2025. – 2029. gadam mērķu sasaiste ar reģionāla un novada līmeņa politikas plānošanas dokumentiem (Avots: Autoru izstrādāts)

Politikas plānošanas dokumenti	SM-1: Veidot kvalitatīvu, iekļaujošu un individualizētu izglītības sistēmu, kas atbilst katra izglītojamā vajadzībām	SM-2: Veidot pedagogiem atbalsta un profesionālās attīstības sistēmu	SM-3: Veidot mūsdienīgu, drošu un motivējošu izglītības vidi	SM-4: Stiprināt sadarbību starp izglītības iestādēm, ģimenēm un citiem ekosistēmas dalībniekiem	SM-5: Veicināt izglītības sistēmas ilgtspējību un efektīvu pārvaldi	SM-6: Stiprināt pieejamu un kvalitatīvu interešu, profesionālās ievirzes un pieaugušo izglītību
Reģionālais līmenis						
Kurzemes plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2015. – 2030. gadam	Ilgtermiņa prioritāte: Zināšanas. Zināšanas veido individuālo un sociālo kapitālu. Blakus formālajai izglītībai, nozīmīgas ir prasmes un iemaņas, kas tiek attīstītas un uzlabotas visas dzīves laikā. Ir nozīmīga kompetence dažādos zināšu līmeņos un virzienos.					
	Ilgtermiņa prioritāte: Atbalstošā infrastruktūra. Konkrētām vajadzībām atbilstoša infrastruktūra. Infrastruktūra ir nepieciešamie apstākļi, lai varētu notikt citas aktivitātes.					
Kurzemes plānošanas reģiona Attīstības programma 2021. – 2027. gadam	RV 1.1. Nepārtrauktā izglītība inovācijas kapacitātes veicināšanai					
	RV 1.2. Darbam un dzīvei sabiedrībā nepieciešamās digitālās prasmes					
	RV 2.7. Sabiedrības uzņēmējspējas veicināšana	RV 1.4. Cilvēkkapitāla attīstība un cilvēkresursu racionāla izmantošana		RV 1.4. Cilvēkkapitāla attīstība un cilvēkresursu racionāla izmantošana	RV 1.3. Kvalitatīvas un uz cilvēku vērstas mūžizglītības pieejamība	
	RV 2.7. Sabiedrības uzņēmējspējas veicināšana					RV 2.7. Sabiedrības uzņēmējspējas veicināšana

Politikas plānošanas dokumenti	SM-1: Veidot kvalitatīvu, iekļaujošu un individualizētu izglītības sistēmu, kas atbilst katra izglītojamā vajadzībām	SM-2: Veidot pedagogiem atbalsta un profesionālās attīstības sistēmu	SM-3: Veidot mūsdienīgu, drošu un motivējošu izglītības vidi	SM-4: Stiprināt sadarbību starp izglītības iestādēm, ģimenēm un citiem ekosistēmas dalībniekiem	SM-5: Veicināt izglītības sistēmas ilgtspējību un efektīvu pārvaldi	SM-6: Stiprināt pieejamu un kvalitatīvu interešu, profesionālās ievirzes un pieaugušo izglītību
Novada līmenis						
Tukuma novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022. – 2042. gadam					Ilgtermiņa prioritāte IP1 kompakta, dinamiska, uz digitāliem risinājumiem balstīta un atvērta pārvaldība	
	Ilgtermiņa prioritāte IP2: Racionāli organizēti un sabiedrības vajadzībās balstīti pakalpojumi					
Tukuma novada attīstības programma 2022. – 2028. gadam	Rīcības virziens RV1: Izglītība: - Nodrošināt kvalitatīvu, pieejamu un iekļaujošu pirmsskolas un vispārējo izglītību; - Nodrošināt kvalitatīvu, dažādotu un pieejamu interešu un profesionālās ievirzes izglītības piedāvājumu; - Nodrošināt karjeras izglītības pieejamību; - Sniegt atbalstu darba tirgus pieprasījumam atbilstošas profesionālās izglītības ieguvei un izveidot koordinētas mūžizglītības izglītības sistēmas piedāvājumu atbilstoši darba tirgus pieprasījumam, sabiedrības attīstības tendencēm un personības izaugsmes vajadzībām; - Nodrošināt efektīvu izglītības iestāžu pārvaldības, atbalsta un sadarbības sistēmu.					
Tukuma novada jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2024. – 2027. gadam	Rīcības virzieni: darba ar jaunatni sistēmas pilnveidošana (nepieciešamība plānot aktivitātes, kas gan saliedētu jaunatnes jomas darbiniekus, gan pilnveidotu un bagātinātu jomas pārstāvju zināšanas un prasmes),					

Politikas plānošanas dokumenti	SM-1: Veidot kvalitatīvu, iekļaujošu un individualizētu izglītības sistēmu, kas atbilst katra izglītojamā vajadzībām	SM-2: Veidot pedagogiem atbalsta un profesionālās attīstības sistēmu	SM-3: Veidot mūsdienīgu, drošu un motivējošu izglītības vidi	SM-4: Stiprināt sadarbību starp izglītības iestādēm, ģimenēm un citiem ekosistēmas dalībniekiem	SM-5: Veicināt izglītības sistēmas ilgtspējību un efektīvu pārvaldi	SM-6: Stiprināt pieejamu un kvalitatīvu interešu, profesionālās ievirzes un pieaugušo izglītību
	darba tirgum un patstāvīgai dzīvei nepieciešamo prasmju un iemaņu apguves veicināšana (karjeras konsultantu regulāras vizītes jauniešu centros, dažādu aktuālāko profesiju pārstāvju vizītes jauniešu centros, kā arī pasākumi, kas sniegtu jauniešiem ieskatu par dažādām profesijām).					
Tukuma novada pašvaldības Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns 2024. – 2028. gadam; stratēģiskie mērķi	Agrīno PMP pasākumu ieviešana pirmsskolās, sākumskolās. Mērķtiecīgi pasākumi mazākumtautībām, reemigrantiem. Individuālu atbalsta pakalpojumu nodrošināšana izglītojamiem ar augstu PMP risku.	Pedagogu un atbalstošā personāla kompetences stiprināšana darbā ar PMP	Droša un iekļaujoša mācību vide	Vecāku kompetences stiprināšana audzināšanas un izglītošanas jautājumos. Sabiedrības izglītošana par PMP riskiem un prevenciju. Jauniešu kopienas stiprināšana. Starpinstitūciju sadarbības stiprināšana pašvaldībā.		

Politikas plānošanas dokumenti	SM-1: Veidot kvalitatīvu, iekļaujošu un individualizētu izglītības sistēmu, kas atbilst katra izglītojamā vajadzībām	SM-2: Veidot pedagogiem atbalsta un profesionālās attīstības sistēmu	SM-3: Veidot mūsdienīgu, drošu un motivējošu izglītības vidi	SM-4: Stiprināt sadarbību starp izglītības iestādēm, ģimenēm un citiem ekosistēmas dalībniekiem	SM-5: Veicināt izglītības sistēmas ilgtspējību un efektīvu pārvaldi	SM-6: Stiprināt pieejamu un kvalitatīvu interešu, profesionālās ievirzes un pieaugušo izglītību
				Skolu kā kopienas centru attīstība.		

Tabula Nr. 7. Politikas plānošanas dokumentu padziļinātāka analīze

Starptautiskais līmenis	Paskaidrojums
ANO asamblejas rezolūcija “Mūsu pasaules pārveidošana: ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam.”³²	4. mērķis: Nodrošināt iekļaujošu un kvalitatīvu izglītību un veicināt mūžizglītības iespējas paredz līdz 2030. gadam nodrošināt: vienlīdzīgu pieeju kvalitatīvai izglītībai meitenēm un zēniem; līdzvērtīgas izglītības iespējas pilsētās un laukos; pieeju kvalitatīvai pirmsskolas izglītībai, t. sk. agrīnā vecumā; pieeju kvalitatīvai un atbilstošai profesionālajai izglītībai un mūsdienīgu prasmju apguvei; piekļuvi kvalitatīvai augstākajai izglītībai gan jauniešiem, gan pieaugušajiem; kvalificētu pedagogu skaita palielināšanu; mūsdienīgu izglītības iestāžu, kuru izveidē tiek ņemtas vērā izglītojamo īpašās vajadzības, attīstību; kā arī visu veidu izglītībā un mācībās nodrošināt integrētu mācību saturu, kas veicina izpratni par ilgtspējīgu attīstību un ilgtspējīgu dzīvesveidu, cilvēktiesībām, dzimumu līdztiesību, sekmē izpratni par miera un nevardarbības kultūru, globālo pilsoniskumu un par kultūras

³² Mūsu pasaules pārveidošana: ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam. Pieejams: <https://www.mk.gov.lv/lv/media/15240/download?attachment>

	daudzveidību, tās nozīmi ilgtspējīgā attīstībā. Līdz ar to iekļaujoša un kvalitatīva izglītība tiek uzskatīta ne tikai par vienu no programmas mērķiem, bet arī par līdzekli un veidu, kā ANO dalībvalstis var sasniegt visus 17 programmas mērķus. 8. mērķis: Veicināt noturīgu, iekļaujošu un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, pilnīgu un produktīvu nodarbinātību, kā arī cilvēka cienīgu darbu visiem paredz līdz 2030. gadam nodrošināt pilnvērtīgu un produktīvu nodarbinātību un pienācīgas kvalitātes darbu visām sievietēm un vīriešiem, tostarp jauniešiem un personām ar invaliditāti, kā arī samazināt to jauniešu īpatsvaru, kuri nav iesaistīti ne darba tirgū, ne izglītībā, ne apmācībā.
ES līmenis	
Stratēģiskais ietvars Eiropas sadarbībai izglītībā “Izglītība un apmācība 2020” (ET 2020)³³	Stratēģiskā ietvara pamatā ir mūžizglītības pieeja, mūžizglītību uzskatot par pamatprincipu, uz kura balstās visa sistēma, kurā paredzēts ietvert visa veida mācīšanos – gan formālu, gan neformālu izglītību, gan arī ikdienējo mācīšanos visos līmeņos no agrīnas pirmsskolas izglītības un skolām līdz augstākajai izglītībai, profesionālajai izglītībai līdz pat pieaugušo izglītībai. Stratēģiskie mērķi: 1. Mūžizglītību un mobilitāti padarīt par realitāti 2. Uzlabot izglītības un apmācības kvalitāti un efektivitāti 3. Veicināt taisnīgumu, sociālo kohēziju un pilsonisko aktivitāti 4. Visos izglītības un apmācības līmeņos sekmēt novatorismu un jaunradi, tostarp uzņēmējdarbības garu un kultūras izpratni

³³ Padomes secinājumi (2009. gada 12. maijā) par stratēģisku sistēmu Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā (“ET 2020”). Pieejams: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009XG0528\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009XG0528(01)&from=EN)

Eiropas Komisija paziņojums “Par Eiropas izglītības telpas izveidi līdz 2025. gadam”³⁴	Eiropas Izglītības telpas attīstības dimensijas: 1. Kvalitāte. Kvalitatīva izglītība sniedz jauniešiem zināšanas, prasmes un attieksmi, lai viņi varētu gūt panākumus dzīvē un tikt galā ar daudzveidīgām problēmām. 2. Iekļaušana un dzimumu līdztiesība. Iegūtais izglītības līmenis un sasniegumi būtu jānošķir no sociālā, ekonomiskā un kultūras statusa, lai nodrošinātu, ka izglītības un apmācības sistēmas uzlabo katra indivīda spējas un veicina augšupēju sociālo mobilitāti. 3. Zaļā un digitālā pārkārtošanās. ES atbalsta izglītības un apmācības nozares centienus veicināt zaļo pārkārtošanos un uzlabot ilgtspējas kompetences visos izglītības līmeņos. ES veicina augstas veiktspējas digitālās izglītības ekosistēmas izveidi Eiropā un cenšas uzlabot iedzīvotāju kompetences un prasmes, kas nepieciešamas digitālās pārejas kontekstā. 4. Skolotāji un pasniedzēji – ES strādā pie tā, lai celtu pedagoga profesijas prestižu un nodrošinātu visiem skolotājiem, pasniedzējiem un skolu vadītājiem kvalitatīvu sākotnējo izglītību un profesionālās attīstības iespējas. Izglītības centrā ir skolotāji, pasniedzēji un mācībspēki. Viņiem ir vissvarīgākā nozīme, lai padarītu izglītību par auglīgu pieredzi visiem izglītojamajiem 5. Augstākā izglītība. Audzēkņu un personāla mobilitāte ir pakāpeniski pavērusi augstākās izglītības iespējas un stiprinājusi pamatu strukturētai sadarbībai. 6. Ģeopolitiskā dimensija. Eiropas Izglītības telpas starptautiskajā dimensijā, izvēršot vērienīgas partnerības ar partnervalstīm visā pasaulē. Internacionalizācija ir kļuvusi arvien izteiktāka ne tikai augstākajā izglītībā, bet arī pamatskolās un vidusskolās.
Eiropas Savienības Padomes “Rezolūcija par stratēģisku satvaru Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā ceļā uz Eiropas izglītības	Rezolūcija nosaka, ka stratēģiskajā satvarā Eiropas sadarbībai izglītībā un mācībās nākamajā desmitgadē paredzēts īstenot piecas stratēģiskās prioritātes: • uzlabot kvalitāti, taisnīgumu, iekļautību un panākumus izglītībā un mācībās ikvienam; • mūžizglītību un mobilitāti padarīt par realitāti ikvienam;

³⁴ Eiropas Komisija 2020. gada 30. septembra paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Par Eiropas izglītības telpas izveidi līdz 2025. gadam”. Pieejams: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11406-2020-INIT/lv/pdf>

telpu un turpmāk (2021. – 2030. gadam)” ³⁵	• uzlabot kompetences un palielināt motivāciju pedagoga profesijā; • stiprināt Eiropas augstāko izglītību; • atbalstīt zaļo un digitālo pārkārtošanos izglītībā un mācībās un ar izglītības un mācību palīdzību.
Komisijas paziņojums Digitālās izglītības rīcības plāns 2021. – 2027. gadam “Izglītības un apmācības pārveide digitālajam laikmetam” ³⁶	ES politikas iniciatīva, kuras mērķis ir atbalstīt ES dalībvalstu izglītības un apmācības sistēmu ilgtspējīgu un efektīvu pielāgošanu digitālajam laikmetam. 1. prioritāte: veicināt augstas veiktspējas digitālās izglītības ekosistēmas attīstību: • stratēģisks dialogs ar dalībvalstīm par faktoriem, kas veicina sekmīgu digitālo izglītību; • Padomes ieteikums par jaukta tipa mācīšanos pamatizglītības un vidējās izglītības iestādēs; • Eiropas sistēma attiecībā uz digitālās izglītības saturu; • savienojamība un digitālā aprīkojuma nodrošinājums izglītības iestādēs; • digitalizācijas plāni izglītības un apmācības iestādēm; • mākslīgais intelekts un datu izmantojums izglītības un apmācības jomā. 2. prioritāte: nostiprināt digitālās prasmes un kompetences, kas nepieciešamas digitalizācijas īstenošanai: • kopīgas pamatnostādnes skolotājiem un izglītības darbiniekiem par to, kā ar izglītības un apmācības palīdzību veicināt digitālo prātību un cīnīties pret dezinformāciju; • atjaunināt Eiropas digitālo kompetenču satvaru, lai iekļautu kompetences, kas ir saistītas ar mākslīgo intelektu un ar datiem;

³⁵ Padomes Rezolūcija par stratēģisku satvaru Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā ceļā uz Eiropas izglītības telpu un turpmāk (2021–2030). Pieejams: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021G0226\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021G0226(01))

³⁶ Digitālās izglītības rīcības plāns 2021.-2027. gadam Izglītības un apmācības pārveide digitālajam laikmetam. Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0624>

	• Eiropas digitālo prasmju sertifikāts; • Padomes ieteikums par digitālo prasmju nodrošināšanas uzlabošanu izglītībā un apmācībā; • starptautiska datu vākšana attiecībā uz studentu digitālajām prasmēm un ES mērķrādītāja ieviešana studentu digitālo kompetenču jomā ES līmenī • stažēšanās digitālo iespēju jomā; • sieviešu dalība STEM.
Eiropas Savienības kohēzijas politikas programma 2021. – 2027. gadam³⁷	Politikas mērķis – 4. Sociālāka un iekļaujošāka Eiropa, īstenojot Eiropas sociālo tiesību pīlāru 4.2.Prioritāte “Izglītība, prasmes un mūžizglītība” 4.2.1.SAM “Uzlabot vienlīdzīgu piekļuvi iekļaujošiem un kvalitatīviem pakalpojumiem izglītības, mācību un mūžizglītības jomā, attīstot pieejamu infrastruktūru, tostarp, veicinot noturību izglītošanā un mācībās attālinātā un tiešsaistes režīmā” 4.2.2.SAM “Uzlabot izglītības un mācību sistēmu kvalitāti, iekļautību, efektivitāti un nozīmīgumu darba tirgū, tostarp ar neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanas palīdzību, lai atbalstītu pamatkompetenču, tostarp uzņēmējdarbības un digitālo prasmju, apguvi, un sekmējot duālo mācību sistēmu un mācekļības ieviešanu” 4.2.3.SAM “Sekmēt to, lai – jo īpaši nelabvēlīgā situācijā esošām grupām – būtu vienlīdzīga piekļuve kvalitatīvai un iekļaujošai izglītībai un mācībām un iespēja to iegūt, sākot ar pirmsskolas izglītību un aprūpi un vispārējās izglītības un profesionālās izglītības un mācību gaitā līdz pat augstākajai izglītībai un pieaugušo izglītībai un mācībām, tostarp veicināt mācību mobilitāti visiem un atvieglot piekļūstamības iespējas personām ar invaliditāti”

³⁷ Ministru kabineta rīkojums Nr. 841, Rīgā 2021. gada 16. novembrī (prot. Nr. 75 37. §) “Par Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmu 2021.–2027. gadam”. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/327732-par-eiropas-savienibas-kohezijas-politikas-programmu-2021-2027-gadam>

	4.2.4.SAM “Veicināt mūžizglītību, jo īpaši piedāvājot elastīgas prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas iespējas visiem, ņemot vērā uzņēmējdarbības un digitālās prasmes, labāk prognozējot pārmaiņas un vajadzību pēc jaunām prasmēm, pamatojoties uz darba tirgus vajadzībām, atvieglojot karjeras maiņu un sekmējot profesionālo mobilitāti”
Nacionālais līmenis	
Konceptuālais dokuments “Latvijas izaugsmes modelis: cilvēks pirmajā vietā”³⁸ nosaka uz cilvēku centrētu Latvijas izaugsmes modeli.	Galvenais izaugsmes resurss ir iedzīvotāju zināšanas un gudrība, to prasmīga izmantošana. Par izaugsmes mērķi ir izvirzīta ikviena cilvēka dažādu dzīves kvalitātes aspektu paaugstināšana, un tas sasniedzams, aktīvi izmantojot valsts iedzīvotāju uzkrāto zināšanu potenciālu.
Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030. gadam³⁹	Prioritāte – Iespēju vienlīdzība un vidusslāņa veidošanās Mērķis – Pieaugot IKP, samazināt sociālo un ienākumu nevienlīdzību – veicināt sociālo iekļaušanos, mazināt nabadzības riskus, sekmēt sociāli un ekonomiski stabila vidusslāņa veidošanos sabiedrībā. Prioritārais ilgtermiņa rīcības virziens: Kvalitatīvas izglītības un bērnu aprūpes pieejamība. Risinājums: Daudzfunkcionāli centri vecākiem ar bērniem līdz sešu gadu vecumam. Prioritāte: Paradigmas maiņa izglītībā Mērķis: Kvalitatīva un pieejama izglītība mūža garumā Prioritārie ilgtermiņa rīcības virzieni: Izglītības pieejamība un pārmaiņas izglītības procesa organizācijā

³⁸ Ilgtermiņa konceptuālais dokuments “Latvijas izaugsmes modelis: Cilvēks pirmajā vietā”. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/217923-par-konceptuala-dokumenta-apstiprinasanu>

³⁹ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam. Pieejams: <https://www.mk.gov.lv/lv/media/15129/download?attachment>

Risinājumi:

- Kuponu sistēma izglītībā ("nauda seko skolēnam").
- Obligāta vidējā izglītība.
- Mazo lauku pamatskolu saglabāšanas programma.
- Izglītības iestāžu internacionalizācija.

Skola kā sociālā tīklojuma centrs

Risinājumi:

- Vecāku iesaistīšanās mācību procesā.
- Līdzgaitnieku darba grupas.
- Brīvprātīgo mentoru programmas.
- Pieejami sociālo pakalpojumu un atbalsta tīkli.

Kontekstuāla izglītība un skolotāja profesijas maiņa

Risinājumi:

- Pirmsskolas izglītības un aprūpes kvalitāte.
- Zelļu jeb mācekļu programmas.
- Uzņēmējdarbības programmu integrācija.
- Radošā domāšana mācību procesā.

E-skola un informācijas tehnoloģiju izmantošana

Risinājumi:

	• Skolu un bibliotēku digitalizācija. • E-stundas. • Mācību e-grāmatas. Izglītošanās mūža garumā Risinājumi: • Atvērtā universitāte. • Tālākizglītības integrācijas formālās izglītības sistēmā. • Pasākumi komersantu izglītošanai .
Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. – 2027. gadam (NAP2027)⁴⁰	Prioritāte “Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei” Prioritātes mērķis – Zinoša, iekļaujoša un radoša sabiedrība efektīvā, inovatīvā un ražīgā tautsaimniecībā. Rīcības virziens – Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība Rīcības virziena mērķis – Izglītības kvalitāte uzņēmējdarbībā un dzīvē izmantojamu zināšanu un prasmju ieguvei ikvienam valsts iedzīvotājam. • Izglītības kvalitāte un izglītības sistēmas efektīva pārvaldība • Izglītība ekonomikas izaugsmei • Pieaugušo izglītība • Iekļaujoša izglītības vide

⁴⁰ Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam. Pieejams: <https://www.mk.gov.lv/lv/media/15162/download?attachment>

Reģionālās attīstības pamatnostādnes 2021. – 2027.⁴¹	Reģionālās politikas mērķis ir visu reģionu potenciāla attīstība un sociālekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un kvalitatīvas dzīves vides attīstībai. Apakšmērķis – Pakalpojumu efektivitātes uzlabošana reģionos Rīcības virziens – Pakalpojumu nodrošināšana reģionos atbilstoši demogrāfiskajiem izaicinājumiem. Uzdevumi: • Pašvaldību ēku energoefektivitātes uzlabošana pakalpojumu sniegšanai • Pirmsskolas izglītības un bērnu pieskatīšanas pakalpojuma pieejamība • Viedas pašvaldības – pakalpojumu efektivitātes uzlabošana
Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021. – 2027.⁴²	Vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kas nosaka vienotu valsts politiku un attīstības stratēģiju izglītībā no 2021. gada līdz 2027. gadam. 1. mērķis. Augsti kvalificēti, kompetenti un uz izcilību orientēti pedagogi un akadēmiskais personāls. Mērķis aptver pedagogu un akadēmiskā personāla sagatavošanas, profesionālās pilnveides, attīstības un izaugsmes, kā arī motivācijas jautājumus. Rīcības virzieni: 1.1. rīcības virziens. Pedagogu sagatavošana, piesaiste un attīstība. Uzdevumi: • Attīstīt pedagogu sagatavošanas sistēmu.

⁴¹ Reģionālās politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/310954-par-regionalas-politikas-pamatnostadnem-2021-2027-gadam>

⁴² Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/324332-par-izglitibas-attistibas-pamatnostadnem-20212027-gadam>

	• Nodrošināt kvalitatīvu un regulāru pedagogu profesionālās kompetences novērtēšanu un pilnveidi, metodisko un konsultatīvo atbalstu, mērķtiecīgi koordinējot dažādu pušu iesaisti un sadarbību. • Veidot ilgtspējīgus profesionālās pieredzes apmaiņas un sadarbības tīklus. • Nodrošināt konkurētspējīgu atalgojumu. 1.2. rīcības virziens. Akadēmiskā personāla sagatavošana, piesaiste un attīstība. Uzdevumi: • Nodrošināt jaunas akadēmiskā personāla sagatavošanas un profesionālās pilnveides sistēmas ieviešanu. • Nodrošināt konkurētspējīgas akadēmiskā personāla atalgojuma sistēmas ieviešanu. 2. mērķis. Mūsdienīgs, kvalitatīvs un uz darba tirgū augsti novērtētu prasmju attīstīšanu orientēts izglītības piedāvājums. Mērķis paredz gan izglītības satura un mācību procesa, gan mācību vides un resursu pilnveidi mūsdienīga un kvalitatīva izglītības piedāvājuma nodrošināšanai. Rīcības virzieni: 2.1. rīcības virziens. Izglītības satura un procesa attīstība. Uzdevumi: • Nodrošināt pilnveidotā mācību satura un pieejas efektīvu īstenošanu vispārējā izglītībā (t.sk. pirmsskolas izglītības pakāpē), jo īpaši fokusējoties uz iekļaujošu mācību pieeju, starpdisciplināritāti, STEAM, caurviju prasmēm (digitālā prasība, pilsoniskā līdzdalība), sociāli emocionālo mācīšanos un mācīšanos iedziļinoties. • Nodrošināt kvalitatīvu profesionālo izglītību, saskaņojot apgūstamās prasmes un mācību rezultātus ar darba tirgus prasībām un stiprinot profesionālās izglītības iestāžu kā nozaru izcilības un inovāciju centru darbību. • Nodrošināt mūsdienīgu, kvalitatīvu, pētniecībā un radoši mākslinieciskajā darbībā balstītu augstākās izglītības piedāvājumu.
--	--

2.2. rīcības virziens. Izglītības vides attīstība.

Uzdevumi:

- Stiprināt vispārējās izglītības iestāžu nodrošinājumu ar mūsdienīgas un kvalitatīvas izglītības īstenošanai nepieciešamajiem resursiem, pilnveidot mācību vidi un infrastruktūru.
- Stiprināt profesionālās izglītības iestāžu nodrošinājumu ar mūsdienīgas un kvalitatīvas izglītības īstenošanai nepieciešamajiem resursiem, pilnveidot mācību vidi un infrastruktūru.
- Stiprināt augstākās izglītības institūciju nodrošinājumu ar mūsdienīgas, kvalitatīvas un pētniecībā balstītas augstākās izglītības īstenošanai nepieciešamajiem resursiem, pilnveidot studiju vidi un infrastruktūru.

2.3. rīcības virziens . Izglītības piedāvājuma attīstībai nozīmīgu partnerību veidošana.

Uzdevumi:

- Internacionalizācijas un starptautiskās sadarbības nodrošināšana mūsdienīgas un kvalitatīvas izglītības attīstībai.
- Izglītības un tautsaimniecības nozaru sadarbība efektīvai pārvaldībai.

3. mērķis. Atbalsts ikviena izaugsmei. Mērķis paredz atbalsta mehānismu veidošanu indivīdu – bērnu, jauniešu un pieaugušo – izaugsmei.

3.1. rīcības virziens. Institucionāli risinājumi atbalsta nodrošināšanai ikviena izaugsmei.

Uzdevumi:

- Nodrošināt iekļaujošas izglītības pieeju visos izglītības līmeņos.
- Nodrošināt augstas kvalitātes speciālo izglītību.
- Nodrošināt individuālo kompetenču attīstību.

3.2. rīcības virziens. Sadarbība ar vietējo kopien un dalīta atbildība izglītības mērķu sasniegšanai.

	Uzdevumi: • Veicināt vecāku iesaisti un atbalstu skolēnam izglītības mērķu sasniegšanai. • Stiprināt kopienas mēroga sadarbību (pašvaldības ietvaros) indivīda izaugsmei. 3.3. rīcības virziens. Pieaugušo izglītības attīstība. • Nodrošināt kvalitatīvu un pieejamu pieaugušo izglītības piedāvājumu. • Ilgtspējīgas pieaugušo izglītības sistēmas attīstība. 4. mērķis. Ilgtspējīga un efektīva izglītības sistēmas un resursu pārvaldība. Mērķis akcentē nepieciešamību pilnveidot izglītības sistēmas un iestāžu pārvaldību. 4.1. rīcības virziens. Izglītības sistēmas un iestāžu efektīvas pārvaldības veidošana. Uzdevumi: • Pilnveidot izglītības sistēmas dalībnieku funkcijas un atbildību sistēmas efektīvai funkcionēšanai. • Efektīvu izglītības iestāžu pārvaldības modeļu attīstība un iestāžu vadības kapacitātes stiprināšana pārmaiņu vadībai, mācīšanās organizāciju darbības principu īstenošana un izglītības resursu koplietošana. 4.2. rīcības virziens. Pētniecībā un pierādījumos balstīta, lietotājcentrēta izglītības politika. Uzdevumi: • Attīstīt un stiprināt izglītības politikas veidotāju un īstenotāju stratēģisko un analītisko kapacitāti. • Pilnveidot izglītības kvalitātes vadības un monitoringa sistēmu.
Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021. –	Digitālās transformācijas pamatnostādņu virsmērķis ir izveidota tāda sabiedrība,

2027. gadam ⁴³	tautsaimniecība un valsts pārvalde, kas mērķtiecīgi izmanto esošās un veido jaunas digitālo tehnoloģiju iespējas, kā arī to radīto vidi, uzlabojot dzīves kvalitāti ikvienam indivīdam un sabiedrībai kopumā, ceļot valsts un tautsaimniecības konkurētspēju. Attīstības jomā "Digitālās prasmes un izglītība" aplūkoti šādi rīcības virzieni: 4.1.1. Sabiedrības digitālo prasmju attīstība izglītības procesā; 4.1.2. Sabiedrības digitālo prasmju attīstība no pamatprasmēm līdz augsta līmeņa prasmēm; 4.1.3. Pakalpojumu un sistēmu veidošana, pakalpojumu sniegšana; 4.1.4. Digitālās prasmes inovāciju radīšanai un komercializēšanai; 4.1.5. Digitālās prasmes veselības sektorā.
Jaunatnes politikas pamatnostādnes 2021. – 2027. ⁴⁴	Pamatnostādņu mērķis ir veicināt jauniešu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, dzīves kvalitātes uzlabošanu un stiprināt jauniešu līdzdalību. Pamatnostādnēs ir izvirzīti šādi rīcības virzieni tā sasniegšanai: 1. rīcības virziens: Darba ar jaunatni kvalitātes stiprināšana. 2. rīcības virziens: Darba ar jaunatni sistēmas izveide un attīstība. 3. rīcības virziens: Plašākas un aktīvākas jauniešu līdzdalības veicināšana. 4. rīcības virziens: Darba tirgum un patstāvīgai dzīvei nepieciešamo prasmju un iemaņu apguves veicināšana. 5. rīcības virziens: Jauniešu ar ierobežotām iespējām iekļaušanas veicināšana.

⁴³ Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/324715-par-digitalas-transformācijas-pamatnostadnem-20212027-gadam>

⁴⁴ Jaunatnes politikas pamatnostādnes 2021. – 2027. gadam: Projekts. Pieejams: <https://www.izm.gov.lv/lv/media/7087/download>

Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnes 2021. – 2027. gadam⁴⁵	Vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kas aptver visas tautsaimniecības nozares un nosaka ekonomikas izaugsmes veicināšanas mērķus un rīcības virzienus turpmākajiem septiņiem gadiem gan vietējā, gan starptautiskā mērogā. Mērķtiecīgai industriālās politikas ieviešanai tiek noteikti šādi būtiskākie NIP pamatnostādņu savstarpēji integrēti rīcības virzieni: • cilvēkkapitāla stiprināšana, jeb konkurētspējīgas un ilgtspējīgas ekonomiskas izaugsmei atbilstošs darbaspēks veidošana, t.sk. veicinot STEM un caurviju prasmju veicināšana skolās, bāzes zināšanu stiprināšana eksaktajos priekšmetos (fizika/ķīmija/bioloģija/matemātika) arī vides aizsardzības zinātnēs, ārpusskolas interešu izglītībā, jaunrades pulciņos – atbalsts nozaru iniciētiem jaunatnes piesaistes un motivācijas projektiem (piemēram, TehnoBuss61), esošā darbaspēka prasmju pilnveide tūrisma nozarē, straujāka pārkvalifikācija, augstākajā izglītībā; • uzņēmējdarbības vides sakārtošana, eksporta aktivitāšu apjoma pieauguma veicināšana, • inovācijas kapacitātes paaugstināšana, • infrastruktūras un uzņēmumu tehnoloģiskās bāzes stiprināšana, • kā arī investīciju, jeb finanšu resursu pieejamība.
Reģionālais līmenis	
Kurzemes plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2015. – 2030. gadam⁴⁶	1. stratēģiskais mērķis – Gudra attīstība. Vērsts uz domāšanas un rīcību maiņu, kas panākami ar ieguldījumiem izglītībā, zinātnē, radošajās industrijās, mainot sabiedrības vidi, attīstot uzņēmējdarbības domāšanu. Ilgttermiņa prioritātes:

⁴⁵ Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/321037-par-nacionalas-industrialas-politikas-pamatnostadnem-20212027-gadam>

⁴⁶ Kurzemes plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015.-2030. gadam. Pieejams: <https://kurzemesregions.lv/kurzemes-planosanas-regiona-ilgtspējigas-attistibas-strategijas-2015-2030-gadam-aktualizeta-versija/>

	Zināšanas. Zināšanas veido individuālo un sociālo kapitālu. Blakus formālajai izglītībai, nozīmīgas ir prasmes un iemaņas, kas tiek attīstītas un uzlabotas visas dzīves laikā. Ir nozīmīga kompetence dažādos zināšu līmeņos un virzienos. Atbalstošā infrastruktūra. Konkrētām vajadzībām atbilstoša infrastruktūra. Infrastruktūra ir nepieciešamie apstākļi, lai varētu notikt citas aktivitātes.
Kurzemes plānošanas reģiona Attīstības programma 2021. – 2027. gadam⁴⁷	Kurzemes plānošanas reģiona Attīstības programmas 2021.–2027.gadam prioritāte “Dinamiskas zināšanas” ietver vairākus rīcības virzienus. P1 PRIORITĀTE: DINAMISKAS ZINĀŠANAS Prioritātes ietvars: Zināšanu lomas paaugstināšana reģionā, darba spēka produktivitātes paaugstināšana, attīstot mainīgajam darba tirgum nepieciešamās kompetences. Nodrošināt kvalitatīvu izglītību – iespēju nepārtraukti apgūt un papildināt zināšanas, pārkvalificēties, aktīvi darboties digitālajā vidē, radoši un atbildīgi reaģēt uz daudzveidīgiem izaicinājumiem. Virzība uz prasmju izmantošanu individuālajai, pašvaldību un reģiona izaugsmē, kompetentu cilvēkresursu piesaiste un integrācijas risinājumu īstenošana uzņēmējdarbībā. Ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju grupu iesaiste izglītošana un iesaistīšana darba tirgū. RV 1.1. Nepārtrauktā izglītība inovācijas kapacitātes veicināšanai Nepārtraukta inovāciju apzināšana un profesionāļu piesaiste izglītības sistēmas pilnveidošanai atbilstoši sabiedrībā un zinātnē notiekošajām pārmaiņām, gan izvēloties apmācību metodes un IKT risinājumus, gan pielāgojoties viedās specializācijas nozaru prasībām. RV 1.2. Darbam un dzīvei sabiedrībā nepieciešamās digitālās prasmes Digitālo inovāciju centru izveide reģionālajos centros, mazinot digitālo kompetenču atšķirības sabiedrībā, nostiprinot un veicinot digitālo prasmju pielietošanu. RV 1.3. Kvalitatīvas un uz cilvēku vērstas mūžizglītības pieejamība

⁴⁷ Kurzemes plānošanas reģiona Attīstības programma 2021–2027. Pieejams: https://kurzemesregions.lv/wp-content/uploads/2022/06/KPR_AP_2021.-2027_Strategiska_dala_Gala_redakcija.pdf

	Kvalificētu pasniedzēju un nozaru profesionāļu piesaiste, infrastruktūras un materiāltehniskās bāzes pilnveidošana, veicinot katra indivīda aktīvu līdzdalību uz zināšanām balstītā sabiedrībā un tautsaimniecībā. RV 1.4. Cilvēkkapitāla attīstība un cilvēkresursu racionāla izmantošana Apzināt cilvēkkapitāla resursus un iespējas reģionā, izstrādāt atbildīgu un izsvērtu cilvēkkapitāla politiku. Veicināt zinošas, iekļaujošas un radošas sabiedrības attīstību. RV 2.7. Sabiedrības uzņēmējspējas veicināšana Jauniešu un citu sabiedrības grupu uzņēmējspējas veicināšana par ilgtspējīgas, zaļas un inovatīvas uzņēmējdarbības attīstību reģionā. Uzņēmējkompetences prasmju attīstība sabiedrībā, veicinot sociālās uzņēmējdarbības, pašnodarbināto un citu uzņēmējdarbības veidu attīstību.
--	---

Vietējs līmenis	
Tukuma novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022. – 2042. gadam⁴⁸	Ilgtermiņa prioritāte IP1 kompakta, dinamiska, uz digitāliem risinājumiem balstīta un atvērta pārvaldība ietver kvalitatīvas un daudzveidīgas izglītības, tajā skaitā mūžizglītības pieejamību. Ilgtermiņa prioritāte IP2 Racionāli organizēti un sabiedrības vajadzībās balstīti pakalpojumi ietver rūpīgi plānotus ieguldījumus novada cilvēkresursu kapitāla palielināšanai – atbilstoša sociālās, veselības, transporta, komunālo, izglītības, kultūras, sporta, aktīva un veselīga dzīvesveida pakalpojumu pieejamība un infrastruktūra, rūpīgi plānotas un kvalitatīvi īstenotas aktivitātes izglītības sistēmas pilnveidei, veselības un sociālās drošības uzlabošanai, ieguldījumiem kultūras, sporta, sociālajā infrastruktūrā.
Tukuma novada attīstības programma 2022. – 2028. gadam⁴⁹	Rīcības virziens RV1: Izglītība. Rīcību ietvaros ir definēti uzdevumi – iniciatīvu un rīcību kopums, kas izvirzīti noteikto rīcības virzienu īstenošanai: • Nodrošināt kvalitatīvu, pieejamu un iekļaujošu pirmsskolas un vispārējo izglītību; • Nodrošināt kvalitatīvu, dažādotu un pieejamu interešu un profesionālās ievirzes izglītības piedāvājumu; • Nodrošināt karjeras izglītības pieejamību;

⁴⁸ Tukuma novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.-2042. gadam. Pieejams: <https://www.tukums.lv/lv/media/26387/download?attachment>

⁴⁹ Tukuma novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.-2042. gadam. Pieejams: <https://www.tukums.lv/lv/media/26396/download?attachment>

	• Sniegt atbalstu darba tirgus pieprasījumam atbilstošas profesionālās izglītības ieguvei un izveidot koordinētas mūžizglītības izglītības sistēmas piedāvājumu atbilstoši darba tirgus pieprasījumam, sabiedrības attīstības tendencēm un personības izaugsmes vajadzībām; • Nodrošināt efektīvu izglītības iestāžu pārvaldības, atbalsta un sadarbības sistēmu.
Tukuma novada pašvaldības Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns 2024. – 2028. gadam⁵⁰	Rīcības programmas “Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns” izstrādes galvenais mērķis ir pilnveidot pašvaldības līmeņa priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēmu, lai, izvērtējot esošo situāciju, identificētu PMP riskus un plānotu preventīvus un intervences pasākumus, kas samazinātu priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, veicinātu izglītības procesa kvalitāti, izglītojamo izglītības snieguma uzlabošanos un ilgtspējīgas izaugsmes iespējas. Stratēģiskie mērķi: • Droša un iekļaujoša mācību vide, • Vecāku kompetences stiprināšana audzināšanas un izglītošanas jautājumos, • Jauniešu kopienas stiprināšana, • Sabiedrības izglītošana par PMP riskiem un prevenciju, • Starpinstitūciju sadarbības stiprināšana pašvaldībā,

⁵⁰ Tukuma novada pašvaldības Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns 2024.-2028. gadam. Pieejams: https://www.tip.edu.lv/images/PMP_Tukums_Prevencija_plans.docx

	• Agrīno PMP pasākumu ieviešana pirmsskolās, sākumskolās, • Mērķtiecīgi pasākumi mazākumtautībām, reemigrantiem, • Pedagogu un atbalstošā personāla kompetences stiprināšana darbā ar PMP, • Skolu kā kopienas centru attīstība, • Individuālu atbalsta pakalpojumu nodrošināšana izglītojamiem ar augstu PMP risku.
Tukuma novada jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2024. – 2027. gadam⁵¹	Mērķis – sekmēt jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanu, atbalstot darbu ar jaunatni, radot atbalstošu vidi jauniešu iniciatīvām un līdzdalībai sabiedriskajā dzīvē. Divi no sešiem TNJPAS identificētajiem rīcības virzieniem jaunatnes politikas jomā cieši saistīti ar izglītības jomu: • darba ar jaunatni sistēmas pilnveidošana (nepieciešamība plānot aktivitātes, kas gan saliedētu jaunatnes jomas darbiniekus, gan pilnveidotu un bagātinātu jomas pārstāvju zināšanas un prasmes), • darba tirgum un patstāvīgai dzīvei nepieciešamo prasmju un iemaņu apguves veicināšana (karjeras konsultantu regulāras vizītes jauniešu centros, dažādu aktuālāko profesiju pārstāvju vizītes jauniešu centros, kā arī pasākumi, kas sniegtu jauniešiem ieskatu par dažādām profesijām).

⁵¹ Tukuma novada Jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2024.-2027. gadam. Pieejams: https://www.tip.edu.lv/images/TNJPAS_24_27gadam_dokuments.pdf